Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXXIV., št. 253 — Ljubljana, ponedeljek 3. novembra 1941-XX — Cena 40 cent.

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L, Za inozemstvo: 15.20 L.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO.

Intensa attività aerea sui fronti africani

Dieci velivoli nemici abbattuti o catturati — Bombardamenti di Tobruk, Marsa Matruh e di Malta

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 1° novembre il seguente bollettino di guerra n. 517:

Nel pomeriggio di ieri nostre unità aeree da caccia hanno intercettato ed attaccato a sud della Sicilia una formazione di bombardieri nemici navigante a bassa quota: i velivoli avversari si sono sbandati; uno di essi è stato abbattuto e un secondo è stato visto incendiarsi.

Fra ieri e stanotte, apparecchi britannici hanno lanciato bombe su Licata, Palermo, Napoli e dintorni: danni di scarsa importanza e qualche incendio subito domato; alcuni feriti fra la popolazione.

In Africa settentrionale, elementi nemici che tentavano avvicinarsi alle nostre posizioni sul fronte di Tobruk sono stati prontamente respinti: L'artiglieria è stata attiva contro gli apprestamenti difensivi della piazza. Bombardieri germanici hanno attaccato Tobruk, nonchè aeroporti e colonne di automezzi nemici ad oriente di Marsa Matruch. La caccia tedesca ha abbattuto due velivoli avversari. Un nostro cacciatore ha costretto un aereo avversario ad atterrare nei pressi di Barca. L'equipaggio è stato catturato.

Nell'Africa orientale, sui vari fronti dello scacchiere gondarino, attività costante dei nostri reparti verso le linee nemiche.

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 2 novembre il seguente bollettino di guerra n. 518:

Alcuni aerei nemici hanno sorvolato ieri notte la zona di Ragusa (Sicilia) e di Castellamare di Stabia sganciando qualche bomba: nessuna vittima e danni trascurabili.

In Africa settentrionale durante incursioni aeree sulla Cirenaica quattro apparecchi britannici sono stati abbattuti.

Nell'Africa orientale la difesa contraerea del caposaldo di Ualag ha fatto precipitare un velivolo nemico. Un secondo aereo è stato colpito e incendiato dal tiro contraereo del caposaldo di Culquabert ed è caduto nell'interno delle nostre posizioni. L'ufficiale sudafricano pilota comandante della squadriglia che effettuava l'incursione è stato salvato dalle fiamme e fatto prigioniero.

Nella notte sul 1° novembre formazioni da bombardamento della R. Aeronautica hanno attaccato la base navale di La Valletta e l'aeroporto di Cà Venezia (Malta).

Intenzivno delovanje letal na afriških frontah

Deset sovražnih letal sestreljenih ali zaplenjenih — Bombardiranje Tobruka, Marsa Matruha in Malte

Glavni Stan Oboroženil Sil je objavil dne 1. novembra naslednje vojno poročilo št. 517:

Včeraj popoldne so naše zračne lovske edinice izsledile in napadle južno od Sicilije formacijo sovražnih bombnikov, ki je letela v nizki višini. Nasprotnikova letala so se razpršila. Eno med njimi je bilo sestreljeno, drugo je bilo videti v plamenih.

Med včerajšnjim dnem in nocojšnjo nočjo so britanski aparati metali bombe na Licato, Palermo, Neapel in okolico. Povzročile so nepomembne škode in kakšen požar, ki so ga takoj obvladali. Med prebivalstvom je bilo nekoliko ranjenih.

V Severni Afriki so bile sovražne edinice, ki so se poskušale približati našim položajem na fronti pri Tobruku, takoj odbiti. Topništvo je obstreljevalo obrambne naprave tega kraja. Nemški bombniki so napadli Tobruk, kakor tudi letališča in sovražne avtomobilske kolone vzhodno od Marsa Matrucha. Nemški lovci so sestrelili dve sovražni letali. Neki naš lovec je prisilil sovražno letalo, da je pristalo v bližini Barce. Posadka je bila ujeta.

V Vzhodni Afriki so naši oddelki na raznih odsekih gondarskega bojišča nastopali neprestano proti sovražnim četam.

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 2. novembra naslednje vojno poročilo št. 518:

Nekoliko sovražnih letal je letelo včeraj ponoči nad ozemljem Raguse (Sicilija) in Castelammara di Stabia ter odvrglo kakšno bombo: žrtve ni bilo nobene, škoda malenkostna.

V Severni Afriki so bili med poleti nad Cirenajko sestreljeni štirje britski aparati.

V Vzhodni Afriki je protiletalska obramba postojanke Ualag zbila eno sovražno letalo, drugo letalo so zadeli in vžgali streli protiletalske obrambe utrdbe Culquabert in je padlo v sredino naših položajev. Južnoafriški častnik-pilot, ki je poveljeval krdelu na poletu, je bil rešen iz plamenov in ujet.

V noči na 1. november so bombniške formacije Kr. letalstva napadle mornariško oporišče La Vallette in letališče La Venezia na Malti.

Angleško priznanje gondarskim junakom

Lizbona, 3. nov. s. »Daily Telegraph« je objavil vest iz Najrobija, v kateri ugotavlja, da se na področju okrog Gondarja v Abesiniji 15.000 Italijanov upira angleškim napadom. Čeprav so popolnoma ločeni od zunanjega sveta, tako da ne prejemajo nikake pomoči, se angleškim četam celih sedem mesecev ni posrečilo zavzeti te poslednje italijanske postojanke v Etiopiji.

Veliko razdejanje v Valletti

Uspel podvig bombnih eskadril v borbi proti Malti

Operacijsko področje, 3. nov. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) Ponovno so naše letalske skupine bombardirale najvažnejše objekte na otoku Malti z uspehom. Lunin svit in ugodne vremenske prilike ter dobra vidljivost na zemlji so olajšali nalogo naših podjetnih bombnikov, ki so premagali odlično sovražne ovire, s katerimi je sovražnik skušal otežiti njihovo akcijo. Res so sovražni nočni lovci takoj stopili v akcijo, ko so se naša letala pojavila nad otokom. Številni svetlobni snopi žarometov so neprestano rezali nebo in skušali zakriti objekte katere so hoteli naši letalci bombardirati. Najvažnejši objekt naših bombnikov je bilo pristanišče La Valletta. Napadene so bile v luki vsidrane ladje, skladišča in pomoli, in to večkrat z bombami velikega kalibra. Izbrani objekti so bili odlično zadeti. Razdejanje je bilo povzročeno v skladiščih in v arzenalu.

Nadaljnji objekt je bilo letališče Ca Venezia, kjer so naši bombniki napadli letališke naprave in letala, ki so bila na letališču.

Neprehodni Sicilski preliv

Angleški strokovnjak o stvarnem položaju Velike Britanije v Sredozemlju

Rim, 3. nov. s. Znano je, kako se je angleška propaganda dolgo hvalila, češ da Angleži obvladajo Sredozemsko morje in da zato angleške ladje »svobodno« plujejo po njem. Glede na to je zanimiv komentar, ki ga je v soboto ponoči objavil v londonskem radiju angleški pomorski poročnik Thomas Woodrow. Poskusil je utemeljiti sklep angleške admiralitete, da usmeri skozi Sicilski kanal konvoj, ki so ga italijanske pomorske in letalske sile potem s tolikim uspehom napadle v dneh 27. in 28. septembra. Pomorski častnik je med drugim dejal:

V tej vojni nastopajo trenutki, ko je treba za vsako ceno marsikaj tvegati. Tako je bilo to potrebno pred kratkim, ko je moral neki konvoj po dolgem prepluti Sredozemsko morje. Če bi ga bili poslali okrog rta Dobre nade, bi se zamudil za celih šest tednov, in v določenih primerih so take zamude usodne. Odločitev admiralitete je bila glede na to okoliščino popolnoma utemeljena. Ni dvoma, da ima Italija v svojem brodovju silo, ki jo je treba upoštevati, še prav posebno, ker so bile ladje, ki so bile zadete v Tarantu gotovo že vse popravljene. K temu je treba prišteti še strateški položaj Italije, ki ima pri rokah oporišča, ki so založena z vsemi rezervami. V primerjavi z njo, je dejal poročnik Woodrow, so naše prilike nad vse težavne ker smo prisiljeni dovažati vojne potrebščine svojim vojnim silam po velikih ovinkih in ker so naše pomorske sile na Sredozemskem morju po sili razdeljene na dva dela ter vezane deloma na Gibraltar deloma na Aleksandrijo. Sicilski preliv je širok le 200 milj. Prehod skozenj je skrajno nevaren, ker so ladje v prelivu stalno izpostavljene napadom letalskih sil z bližnjih italijanskih letalskih oporišč, pa tudi napadom torpednih čolnov in lahko vsak čas nalete na kako mino. Vrh tega pa je sredi preliva še izredno močno utrjeni otok Pantelleria.

Nadaljnje prodiranje na Krim in v Doneško kotlino

Sovražni sunki čez Nevo odbiti — Siloviti letalski napadi na sovjetsko zaledje in angleške ladje — V oktobru potopljenih 441.306 ton sovražnega brodovja

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 1. novembra. Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil poroča:

Na krimskem polotoku zasledujejo nemške in rumunske čete neutrudno zajetega sovražnika.

V Doneški kotlini je bil zgornji tok Doneca prekoračen na več mestih.

Na severnem odseku spodnje fronte si je neki pehotni polk odprl v trdi borbi moža z možem zapadno od Volfova skozi mogočno utrjeno sovražno črto pot in zavzel 533 oklopnih utrdbic.

Na oblegovalni fronti pred Petrogradom smo zavrnili nekoliko sovražnih poizkusov, da bi prečkal Nevo.

Letalstvo je podpiralo zmagovite operacije vojske na Krimu s trdimi udarci na sovražnikovo zaledje in je sovjetskemu brodovju povzročilo težke izgube. Potopilo je trgovsko ladjo 3000 ton in poškodovalo 3 vojne ladje ter veliko prevozno ladjo za čete. Nadaljnji zračni napadi so bili usmerjeni proti Moskvi.

V borbi proti angleški oskrbovalni plovbi so bojna letala uničila pri Faroerskih otokih tovorno ladjo z 2000 tonami in potopila pred vzhodnimi britskimi obalami 4 sovražne trgovske ladje, med njimi veliko petrolejsko ladjo. Vse te ladje skupaj so imele 29.000 ton in so pripadale istemu konvoju. Štiri druge trgovske ladje v konvoju so bile z bombami poškodovane tako težko, da je mogoče računati tudi z njihovo izgubo.

Britski aparati so v pretekli noči metali bombe na razne kraje severne in severnozapadne Nemčije, zlasti na Hamburg. Devet sovražnih bombnikov je bilo sestreljenih.

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 2. novembra. Nemško vrhovno poveljstvo poroča:

V odločnem izkoriščanju naše zmage na Krimu se z uspehom nadaljuje zasledovanje poraženega sovražnika. Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so nemške čete dosegle severni rob pogorja Jaila v široki fronti. Nemške in rumunske čete so včeraj zavzele Simferopol, glavno mesto krimskega polotoka ter prodirajo sedaj proti Sebastopolu.

V Doneški kotlini so nemške in italijanske čete kljub najslabšim cestam zlomile sovražni odpor in zavzele nadaljnje industrijsko ozemlje.

Pred Petrogradom je bil s krvavimi izgubami za sovražnika zavrnjen ponovni poskus, da bi prekoračil reko Nevo. Obstreljevanje vojno važnih ciljev v Petrogradu in Kronštatu se z uspehom nadaljuje.

Letalstvo je bombardiralo podnevi in ponoči trdnjavo Sebastopol. Doseženi so zadetki v luki in poškodovana ena vojna ladja, dočim je bila velika transportna ladja zažgana.

Bojna letala so bombardirala v pretekli noči važne preskrbovalne luke na zapadni obali Anglije.

Sovražnik je v pretekli noči metal bombe na nekatere kraje v severozapadni Nemčiji. Trije angleški bombniki so bili sestreljeni.

V borbi proti angleški preskrbovalni plovbi je bilo v mesecu oktobru potopljenih od mornarice in letalstva skupno 441.306 ton sovražnega brodovja. Na tem uspehu so udeležene podmornice z 255.200, nadvodne edinice mornarice z 18.000 in letalstvo s 168.100 tonami.

Terenski uspehi pred Petrogradom

Stockholm, 3. nov. d. V borbah na prostoru okrog Petrograda so nemške čete ponovno pridobile na terenu pri Volhovu ter so se že neposredno približale Volhovstroju. Nadalje so nemške čete zasedle železniško križišče Skolnij ki leži približno 75 km južno od Ladoškega jezera.

Dejstva nasproti propagandi

Berlin, 3. nov. s. V odgovoru na trditve nasprotnikovega tiska, ki veli, da so se operacije v Rusiji razvijale s skrajno počasnostjo, odgovarjajo tu, da so nemške oborožene sile do 31 oktobra v 141 dneh v borbi proti Sovjetom zasedle površino 1,530.000 kvadratnih kilometrov. V bojih na zapadu in na Balkanu so nemške sile potrebovale 170 dni, da so zasedle površino 1,267.000 kvadratnih kilometrov.

Komunistična centrala v Moskvi razdejana

Lizbona, 3. nov. s. O priliki enega izmed poslednjih letalskih napadov na Moskvo je bila, kakor kažejo vesti iz zelo verodostojnih virov, z bombo težkega kalibra razdejana tudi centrala komunistične stranke. Poslopje je bilo porušeno do tal.

Ruske zahteve

Stockholm, 3. nov. s. Diplomatski sotrudnik »Daily Expressa« poroča, da je sovjetska vlada zahtevala od angleške vlade, naj formalno napove vojno Finski, Rumunski in Madžarski. List veli, da bi formalna napoved le malo spremenila sedanji položaj, ker je Velika Britanija že itak prekinila diplomatske odnošaje s temi tremi deželami. Sovjetski voditelji pa navzlic temu vztrajajo na svoji zahtevi, ki ji očitno iz propagandističnih namenov pripisujejo največji pomen.

Bombardiranje Londona

Berlin, 3. nov. d. Kakor se je izvedelo je imela britanska prestolnica preteklo noč po več kot treh mesecih odmora spet letalski alarm. Nemška letala so metala bombe na dva londonska okraja. Podrobnih podatkov o učinku nočnega nemškega letalskega napada na London še ni. Nemška letala so razen Londona napadla tudi še razne cilje v srednji Angliji. Tudi iz teh krajev še ni podrobnih podatkov o povzročeni škodi.

Hudo obstreljevanje Dovra

Berlin, 3. nov. s. Kakor poroča nemška polslužbena agencija, je nemško mornariško daljnostrelno topništvo v soboto popoldne hudo obstreljevalo vojaške naprave v Dovru. Granate so napravile veliko razdejanje.

Singapore prepuščen Američanom?

Carigrad, 3. nov. s. Ankarski radio je objavil vest, da je Anglija baje odstopila Zedinjenim državam svoje veliko oporišče Singapore. V londonskih krogih je ta vest baje napravila silen vtis.

Zahrbtna vojna politika Zedinjenih držav

Tudi za potopitev rušilca „Reuben Jamesa" je Roosevelt osebno odgovoren

Washington, 3. novembra. s. Severoameriški rušilec »Reuben James« je bil torpediran in potopljen zapadno od Islandije dne 30. oktobra, ko je spremljal neki konvoj na severnem Atlantiku. Mornariško ministrstvo je dogodek naznanilo v petek popoldne s kratkimi podatki o potopljeni edinici, iz katerih sledi, da je »Reuben James« pripadal vrsti 50 rušilcev, ki so jih Zedinjene države prepustile svoj čas Angliji v zameno za pomorska oporišča.

Po tem oznanilu je mornariško ministrstvo odklonilo objavo kakršnekoli podrobnosti in je šele v soboto objavil, da je bilo 44 članov posadke doslej rešenih, ne da bi bilo navedeno, koliko članov se pogreša, ter omenjajoč samo, da je rušilec imel na krovu v normalnih časih 122 članov posadke.

Brž ko je bila vest objavljena, so jo intervencionisti in izolacionisti komentirali s svojih stališč. Intervencionisti so naravno takoj zagnali krik o novem napadu osi z zahtevo Rooseveltu, naj takoj izvede težke represalije. Izolacionisti so pa zlasti po obeh znanih senatorjih Taftu in Nyeu ponovno opozorili, da je kakor v primeru »Greera« in »Kearnya« ta incident neizbežna posledica Rooseveltove politike in ukaza o takojšnjem streljanju.

New York, 3. nov. s. »Journal American« poroča iz Washingtona, da smatrajo v krogih kongresa, da pade odgovornost za potopitev rušilca »Reuben James« in človeških žrtev osebno na Roosevelta. Mnenja o razvoju politike vlade zaradi tega novega incidenta gredo narazen, toda prevladuje vtis, da tudi nadaljnji slični incidenti, povzročeni z napadalnim delovanjem ameriške mornarice ne bodo spremenili splošnega položaja. Včerajšnje Rooseveltove izjave tisku potrjujejo ta vtis. Nekateri listi domnevajo, da bodo imele nadaljnje potopitve ameriških ladij za posledico napoved vojne. V splošnem vlada relativen mir, ki je v nasprotju z umetnim vznemirjanjem angleškega tiska, ki smatra Zedinjene države v stanju tik pred intervencijo.

Japonci in Američani se vračajo v domovino

Lizbona, 3. nov. s. Ta teden zapuste Bombay z neko japonsko ladjo vsi japonski podaniki iz Indije, ki so se v zadnjih dneh zbrali v Bombayu. Med njimi je tudi japonski generalni konzul v Bombayu.

Kakor poročajo iz San Francisca, je tja prispel iz Jokohame prvi ameriški parnik z ameriškimi državljani, ki so zapustili Japonsko. Parnik se bo te dni vrnil na Japonsko in bo z njim odpotovalo okrog 1000 Japoncev iz Zedinjenih držav.

Ministrska komisija na Ljubljanskem gradu

Ljubljana, 3. novembra

Minister za narodno vzgojo je po proučitvi načrta za obnovo Ljubljanskega gradu določil komisijo s člani višjega umetniškega sveta, za obisk gradu in določitev smernic za izvedbo pomembnega dela obnovitve.

Komisija, ki jo sestavljajo nacionalni svetniki Ekscelenca Cipriano Efisio Oppo, komendator Alberto Calza Bini, komendator Enrico del Debbio, je dospela v Ljubljano 31. oktobra ob spremstvu Kraljevega višjega intendanta za umetnost iz Trsta.

Ministrsko komisijo je sprejel kot zastopnik Visokega Komisarja najprvo viceprefekt, nato pa ljubljanski župan v občinski palači, kjer je komisija proučila načrte in pregledala rešitve, ki naj se izvedejo za posamezna obnovitvena dela, tako da bo restavracija ljubljanskega gradu kar najbolj sodobna stvaritev v skladu z znanostjo in tehniko in da bo grad obnovljen v starem sijaju kot sedež umetniških in kulturnih institucij.

Dne 1. novembra je komisija proučila na gradu načrte in je določila splošne smernice, ki naj se izvajajo pri obnovi stolpa in vogalnih trdnjavskih stolpov.

Komisija je po zaključitvi svojega dela dne 1. novembra odpotovala v Rim, kjer bo poročala ministru za narodno vzgojo o uspehih svojega proučevanja.

Eksc. Riccardi se vrača v Italijo

Bukarešta, 3. nov. s. Včeraj ob 13.30 je italijanski minister Riccardi odpotoval v Italijo. Preden je zapustil rumunska tla, se je brzojavno poslovil od maršala Antonesca in ministrskega predsednika. V prvi pravi: Ko zapuščam Rumunijo, želim izraziti vam svojo hvaležnost za nepozabne sprejeme, katerih sem bil deležen. Želim vse najboljše za uspevanje vaše države, ki jo s trdno in odločno roko vodite v svetlo bodočnost, in za vašo slavno vojsko, ki stopa pod vašim prosvetljenim vodstvom po stopinjah Rima

Nemški finančni minister v Bolgariji

Ruščuk, 3. nov. s. Nemški finančni minister grof Schwering von Crossigg je dospel semkaj ter je od tod nadaljeval pot v Sofijo.

Kritje vojnih izdatkov

Pojasnila finančnega ministra o posojilih, s katerimi je bilo kritih 76 milijard vojnih izdatkov v času od julija leta 1940 dalje

Rim, 3. nov. s. Generalni proračunski odbor zbornice fašijev in korporacij se je sestal pod predsedstvom nacionalnega svetnika Acerba. Navzoči so bili finančni minister Thaon di Revel, državni podtajniki Squero, Riccardi, Carletti, Amicucci, kakor tudi predsednik zakonodajne komisije Oboroženih Sil Vanaresi. Komisija je odobrila štiri ukrepe glede financiranja vojnih izdatkov za vojsko, mornarico in za Italijansko Afriko. Odobrena je bila nova emisija zakladnih bonov 1950. Finančni minister je poročal, da so se izredni izdatki v višini 76 miljard za dobo od 1. julija 1940 do 8. oktobra 1941 krili v glavnem z izrednimi sredstvi, in sicer s čistim dohodkom dveh emisij zakladnih bonov, ki so vrgli nad 34 miljard, z dohodki običajnih zakladnih bonov v višini okrog 21 miljard in z drugimi izrednimi dohodki.

Nova ureditev bančnega poslovanja

Rim, 2. nov. s. Pod Ducejevim predsedstvom se je sestal v Beneški palači ministrski odbor za zaščito štedenja in urejanje kreditnega gospodarstva. Odbor je na podlagi podtkov o bankah, ki delujejo na bivših jugoslovanskih, po Italiji anektiranih ozemljih ali na ozemljih pod njenim direktnim političnim nadzorstvom, proučil vprašanje kreditne organizacije v teh ozemljih in določil smernice, po katerih se bo na novo uredilo bančno poslovanje.

Disciplina della circolazione e degli esercizi pubblici

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, visti gli articoli 6 e 7 dell'ordinanza 11 settembre 1941-XIX n. 97, vista l'ordinanza 12 luglio 1941-XIX n. 65, visto il R. D. L. 3 maggio 1941-XIX n. 291, ordina:

Art. 1. Senza speciale salvacondotto rilasciato dall'autorità di P. S. nessuno può circolare

nel comune di Lubiana dalle ore 21 alle ore 5,

negli altri comuni della provincia dalle ore 20.30 alle ore 5.

I contravventori sono puniti con l'ammenda da 100 a 1000 lire e, nei casi più gravi, anche con l'arresto fino a tre mesi.

Art. 2. La circolazione degli autoveicoli adibiti al trasporto di persone, comunque azionati, è permessa soltanto dalle ore 7 alle ore 19 dei giorni non festivi.

La circolazione degli autoveicoli adibiti al trasporto di cose e dei tassametri, comunque azionati, è permessa tutti i giorni dalle ore 7 alle ore 19.

Rimangono invariate le disposizioni di cui agli articoli 2, 3, 4 e 6 dell'ordinanza 12 luglio 1941-XIX n. 65.

I contravventori sono puniti con l'ammenda da 100 a 1000 lire e, nei casi più gravi, anche con l'arresto fino a tre mesi. È inoltre disposta la revoca della licenza di circolazione e, nei casi più gravi, la confisca dell'autoveicolo.

Art. 3. L'orario di chiusura degli esercizi pubblici è modificato come segue:

per tutti gli esercizi pubblici nella città di Lubiana alle ore 20.30 e per tutti gli esercizi pubblici nelle altre località alle ore 20.

I contravventori sono puniti con l'ammenda da 500 a 5000 lire e, nei casi più gravi, con l'arresto fino a tre mesi nonchè con la sospensione o la revoca della licenza d'esercizio.

Art. 4. La presente ordinanza, che abroga ogni altra disposizione contraria o incompatibile, entra in vigore il 4 novembre 1941-XX.

Lubiana, 30 ottobre 1941-XX.

L'Alto Commissario **Emilio Grazioli**

Spremembe policijske ure

Od ponedeljka dalje morajo biti vsi javni lokali zaprti ob 20.30 uri, promet na ulicah pa je dovoljen do 21. ure

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na člena 6. in 7. naredbe z dne 11. septembra 1941-XIX št. 97 glede na naredbo z dne 12. julija 1941-XIX št. 65 in na podstavi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 odreja:

Člen 1. Brez posebne dovolilnice ki jo izda oblastvo javne varnosti, ne sme nihče iz hiše: v ljubljanski občini od 21. do 5 ure, v drugih občinah pokrajine od 20.30 do 5. ure. Kršitelji se kaznujejo v denarju od 100 do 1000 lir in v hujših primerih tudi z zaporom do treh mesecev.

Člen 2. Promet z motornimi vozili za prevoz oseb, ne glede na vrsto pogona je dovoljen samo ob delavnikih od 7. do 19. ure. Promet z motornimi vozili za prevoz blaga in promet avtoizvoščkov ne glede na vrsto pogona, je dovoljen vse dni od 7. do 19. ure. Nespremenjene ostanejo določbe členov 2., 3., 4. in 6. naredbe z dne 12. julija 1941-XIX št. 65 Kršitelji se kaznujejo v denarju od 100 do 1000 lir, v hujših primerih pa tudi z zaporom do treh mesecev. Mimo tega se odvzame prometno dovolilo, v hujših primerih pa tudi zapleni motorno vozilo.

Člen 3. Čas za zapiranje gostinskih obratov se spreminja takole: za vse gostinske obrate v mestu Ljubljana na 20.30 in za vse gostinske obrate v drugih krajih pokrajine na 20. uro. Kršitelji se kaznujejo v denarju od 500 do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do treh mesecev kakor tudi z začasnim ali z dokončnim odvzemom obrtne pravice.

Člen 4. Ta naredba, ki razveljavlja vse nasprotujoče ali z njo nezdružljive določbe, stopi v veljavo dne 4. novembra 1941-XX.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1941-XX.

Visoki komisar **Emilio Grazioli.**

Norme per la distribuzione dei tessuti delle calzature e dell'abbigliamento

In nessa alla circolare dell'Alto Commissariato 24-X-1941-XIX n. 4716-27, concernente l'oggetto indicato a margine si comunica:

1. I formulari per l'inventario sono già in corso di distribuzione.

2. È abolita la vendita libera degli scendiletto e tappeti, di borse per articoli da toaletta, di borse da viaggio, di borse e borsette per signora, di borseportacarte, se detti articoli sono di pelle o di cuoio.

Non essendo gli articoli menzionati compresi nel modulo per l'inventario, le parti devono denunciarli separatamente indicandone il numero e la superficie in metri quadrati, alla Camera di commercio e industria quando presenteranno i moduli riempiti dell'inventario.

3. In quanto alle pelliccie confezionate e alle pelli sciolte per pelliceria il commercio è ammesso solo fra produttori commercianti e confezionati. La vendita di dette pelli al pubblico è vietata fino alla entrata in vigore dell'acquisto mediante le tessere per il vestiario.

4. Le ditte produttrici e i negozianti all'ingrosso, cui a sensi della circolare dell'Alto Commissariato 26-X-1941-XIX, VIII n. 4716-45 è vietata la vendita di tessuti di lana e di cotone, puri e misti con lana e cotone in misura superiore al 20% devono denunciarli alla Camera di commercio e industria per mezzo delle lono unioni, la quantità in loro possesso indicandone le quote destinate all'esportazione, a ordinazioni militari e al consumo interno.

L'Alto Commissario emetterà le disposizioni riguardo il destino delle relative merci.

Anche i formulari per i registri a sensi dell'ordinanza dell'Alto Commissariato 9-X-1941-XIX n. 123 sono in corso di distribuzione a cura della Camera di commercio.

Lubiana, 31 ottobre 1941-XX.

L'Alto Commissario **Emilio Grazioli**

Predpisi o porazdeljevanju tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov

V zvezi z okrožnico Visokega Komisarijata z dne 24. X. 1941-XIX, št. 4716/27 v gorenji zadevi se pojasni še sledeče:

1. Obrazci za inventar se že razdeljujejo.

2. Ukine se prosta prodaja za predpostelnike in preproge za tla; nadalje za torbe za toaletne predmete, popotne torbe, aktovke, torbe in torbice za dame, ako so ti predmeti iz kože ali usnja.

Ker navedeni predmeti niso vsebovani v obrazcu za inventar, naj jih stranke posebej prijavijo z navedbo števila ali površine v kvadratnih metrih zbornici TOI, kadar bolo predložile izpolnjene obrazce za inventar.

3. Zaradi uvedbe nakaznic za izgotovljene kožuhe je trgovina s kožami, določenimi za krznarstvo, dopustna le med producenti trgovci in izdelovalci oblačil.

Prodaja navedenih kož občinstvu je prepovedana do vstopa v veljavo nabave potom oblačilnih nakaznic.

4. Produkcijske tvrdke in trgovci na debelo, katerim je v smislu razpisa Visokega Komisarijata z dne 26. X. 1941-XIX, VIII štev. 4716/45-1941 prepovedana prodaja tkanin iz volne in iz bombaža, čistih in mešanih z volno ali bombažem v izmeri nad 20%, morajo prijaviti Zbornici TOI potom svojih združenj količino navedenih tkanin, ki so v njih posesti z navedbo, koliko je od te količine namenjeno za izvoz, za vojaška naročila, odnosno za notranji konzum.

Visoki Komisarijat bo izdal odredbe glede namembe tega blaga.

•

Tudi vzorci za obrazce registrov v smislu naredbe Visokega Komisarijata z dne 9. X. 1941-XIX, štev. 123 se že razdeljujejo po zbornici TOI.

Ljubljana, 31. oktobra 1941-XX.

Visoki Komisar: Emilio Grazioli.

Prezzi massimi per il latte condensato

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana, vista la propria ordinanza 9 maggio 1941-XIX n. 17, vista l'ordinanza sui prezzi del 12 marzo 1941 M. s. n. 358, visto il R. D. L. 3 maggio 1941-XIX n. 291, ritenuta la necessità di stabilire i prezzi massimi di vendita per il latte condensato, **ordina:**

Art. 1. I prezzi di vendita per il latte condensato sono cosi stabiliti:

all'ingrosso, escluso il dazio di consumo municipale: per 1 cassa di 48 barattoli a 880 gr. lire 634.50, per 1 cassa di 48 barattoli a 385 gr. lire 301.30;

al minuto in Lubiana, comprese tutte le imposte: barattoli a 880 gr. per ogni barattolo lire 15.60; barattoli a 385 gr. per ogni barattolo lire 7.40.

I venditori sono obbligati di esporre i prezzi nell'esercizio di vendita in modo ben visibile.

Art. 2. I capitanati distrettuali hanno facoltà di apportare ai prezzi di cui all'articolo precedente variazioni in diminuzione, mentre eventuali variazioni in aumento potranno essere apportate soltanto previa autorizzazione dell'Alto Commissario.

Art. 3. I contravventori alle disposizioni della presente ordinanza sono puniti a norma dell'ordinanza sui prezzi del 12 marzo 1941 M. s. n. 358.

Art. 4. La presente ordinanza entra in vigore il giorno della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana, 30 ottobre 1941-XX.

L'Alto Commissario **Emilio Grazioli**

Najvišje cene za kondenzirano mleko

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo z dne 9. maja 1941-XIX, št. 17 glede na uredbo o cenah z dne 12. marca 1941, M. s. št. 358, na podstavi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, in smatrajoč za potrebno določiti najvišje prodajne cene za kondenzirano mleko, odreja:

Člen 1. Prodajne cene za kondenzirano mleko se določajo takole:

na debelo, brez mestne užitnine:

za 1 zaboj z 48 škatlami po 880 g lir 634.50,
za 1 zaboj z 48 škatlami po 385 g lir 301.30,

na drobno v Ljubljani, vštevši vse davščine:

škatle po 880 g, za vsako škatlo lir 15.60,
škatle po 385 g, za vsako škatlo lir 7.40.

Prodajalci morajo izvesiti cene v prodajalni na dobro vidnem mestu.

Člen 2. Okrajna načelstva lahko določijo cene iz prednjega člena sorazmerno niže; vse morebitne spremembe navzgor pa se smejo odrediti le po predhodni odobritvi Visokega komisarja.

Člen 3. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po predpisih uredbe o cenah z dne 12. marca 1941, M. s. št. 358.

Člen 4. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 30. oktobra 1941-XIX.

Visoki Komisar *Emilio Grazioli*

Sneg ustavil dela na prostem

V petek je bilo v Ljubljani brez zvez okrog 700 telefonskih naročnikov

Ljubljana, 3. novembra

Slabo vreme je že prejšnji teden zelo oviralo dela na prostem, zdaj pa smemo reči, da je letošnja stavbna sezona povsem končana. Sneg je ustavil tudi cestna dela.

Pri delih mestnega cestnega nadzorstva so včasih zaposleni delavci tudi vso zimo, če je vreme vsaj malo ugodno. To velja predvsem za kanalizacije. Tako so n. pr. v prejšnji zimi nekaj časa kanalizirali Cesto na Rožnik. Tedaj je mestna občina nudila zaslužek tudi delavcem v Tivoliju pri urejevanju otroškega igrišča. Tam so začeli delati februarja. Pozimi so tudi delali na Gradu; klesali so kamen za prezidavo severnovzhodnega dela gradu. Prav pozimi je potreba po mestnih delih največja, ko zasebniki ne zaposlujejo delavcev pri stavbnih delih, da bi dobili zaslužek številni nezaposleni. Toda pozimi vreme navadno ne dopušča večjih del na prostem. Pozimi so dela tudi dražja, ker ne morejo napredovati tako hitro kakor v toplejših mesecih.

Letošnja jesenska sezona ni bila posebno živahna. Največje stavbno delo na prostem je na Bokalcah zidanje mestnega zavetišča za onemogle. Delati so začeli pozno, tako da ni bilo mnogo upanja, da bi spravili poslopja pod streho pred nastopom zime. Vreme bi moralo ostati lepo še v tem mesecu, da bi poslopja dosegla vrh. V začetku je delo lepo napredovalo, saj so se vrstili sami lepi dnevi. Ob slabem vremenu je že zelo težaven dovoz gradiva na bokalško planoto k stavbišču po strmih in razmočenih cestah. Zdaj ni več mnogo upanja, da se bodo lahko povrnili na delo še letos, ker lepo vreme, četudi nastopi, ne bo trajalo dolgo.

Pri kolezijskem kopališču se je ustavilo delo že prej. Glavna dela pri bazenih ter na prostem so bila končana, zidanja kopališkega poslopja se pa še niso lotili. Zato bodo delo nadaljevali prihodnje leto.

Ob tem vremenu je delo onemogočeno tudi v Tivoliju pri urejevanju otroškega igrišča. Poročali smo, da je bil tudi izčrpan kredit ter da bo treba poiskati nova sredstva za nadaljevanje dela. Zadnje čase je bilo zaposlenih samo še nekaj delavcev. Tudi pri cestnih delih na Cesti na Rožnik zdaj ni bilo več zaposlenih mnogo delavcev. Delo še ni končano pri Svetčevi ulici, kjer bo treba še nasuti in utrditi cestišče. Tudi hodnik je urejen le zasilno.

Snega vendar ni zapadlo toliko, da bi lahko zaposlili številne delavce na cestah; zdaj je dovolj stalno zaposlenih delavcev pri cestnem nadzorstvu in mestni vrtnariji za kidanje snega, tako da ne morejo zaposlovati nezaposlenih. Sneg tudi naglo kopni, tako da bo jug opravil največje delo. Včeraj je bil v mestu že povsod zoran sneg. Orali so ga pa še dopoldne. Za oranje so uporabljali škropilne avtomobile z železnimi plugi, na periferiji so pa vlačili po cestah tudi še lesene pluge s konji

Že prejšnji teden je sneg napravil veliko škodo na telefonskih napeljavah, kakor smo poročali v petek. Pozneje je pa nastala še večja škoda, zlasti ker je v petek zvečer začelo zmrzovati. Sneg je primrznil na žicah in žice so se zaradi mraza začele krčiti. V soboto se je sneg, ki je bil sicer suh, oprijemal poledenelih žic. V petek je bilo brez zvez okoli 700 telefonskih naročnikov v Ljubljani. Delavci mestne terenske telefonske sekcije niso praznovali; marljivo so delali oba dni in opravili so mnogo dela. Davi je bilo izključenih samo še okrog 200 telefonskih številk Upanje je, da bodo že danes popravljene skoraj vse telefonske proge v mestu. Precej škode je napravil sneg tudi na deželi in vseh prog niso še mogli popraviti.

V ljubljanskih parkih in gozdovih kakor tudi v sadovnjakih je polomljenega mnogo drevja. Na srečo pa sneg ni bil še bolj moker, sicer bi nastala še mnogo večja škoda.

Za Vse svete — smuka

Letošnji Vsi sveti so nam prinesli še eno redko presenečenje, namreč prvo smuko. Najnestrpnejši smučarji so mazali smučke že v petek in nekateri so jo mahnili na Dolenjsko že v petek popoldne, drugi pa v soboto zjutraj in popoldne. Skoraj vsi so se napotili na Polževo, kjer je zapadlo dovolj snega. Seveda pa za smuko sneg še ni primeren, ker je pretežak, čeprav je snežilo v petek in soboto na staro podlago. Včeraj in danes je postal sneg povsem južen in bodo morali smučarji še malo potrpeti, da pridejo do prave smuke. Gotovo je pa velika redkost, da smo videli za Vse svete že prve smučarje. Nekaj smučarjev smo videli tudi v neposredni okolici Ljubljane, pa tudi ti so bili bolj izprehajalci kakor smučarji, ker pri takem snegu nobena maža ne pomaga.

Nova številka „Umetnosti“

Ljubljana, 3. novembra.

Te dni je izšla prva številka VI. letnika uglednega slovenskega mesečnika za umetniško kulturo »Umetnosti«, ki ji je dodana posebna priloga pod naslovom »Živa njiva«. S platnicami in prilogo 100 strani obsegajoča številka je posvečena slovenski povojni umetnosti. Na uvodnih straneh so objavljene slike Giovannija Belinija, Palma Giovina, Allesandra Buonvicina Moretta da Brescie in drugih svetovnih umetnikov, sledi jim obširni članek Franceta Goršeta pod naslovom »Slovenska umetnost po prvi svetovni vojni«, ki je posvečena delu rodu mladih polnokrvnih revolucionarnih umetnikov, ki so doraščali in dozorevali med prejšnjo svetovno vojno in ki so začeli ustvarjati po njej ter dosegli za naše umetniško življenje polnovredne uspehe. Članek poživljajo slike del znanih slovenskih umetnikov H. G. Peruška, Lojzeta Dolinarja, Franceta Kralja, Toneta Kralja, Draga Vidmarja, Nandeta Vidmarja, F. Stiplovška, Domicijana Serajnika in Avgusta Černigoja.

Goršetovemu članku, ki ne govori le o umetnikih samih in njihovemu ustvarjanju, ampak tudi o razstavah njihovih del, sledi članek Franja Šijanca »Pregled zgodovine slovenske likovne umetnosti«. V tem obsežnem članku, ki se v posameznih poglavjih peča zlasti z renesančno in baročno dobo, so objavljene slike del naših umetnikov Vena Pilona, J. Gorjupa, Gojmira A. Kosa, Tineta Kosa, Božidarja Jakca, Ivana Čarga, Ljudevita Vrečiča, Vladimirja Stovička, Bruna Vavpotiča, Franceta Goršeta, Petra Lobode, Mihe Maleša, Mire Pregljeve, Nikolaja Pirnata, Franca Pavlovca, Janeza Mežana, Olafa Globočnika, Nikolaja Omerse, Marija Preglja, Evgena Sajovica, Staneta Kregarja, Zdenka Kalina, Karla Putricha, Maksima Sedeja, Zorana Dideka, Zorana Mušiča in Frančiška Smerduja.

Alojz Gradnik je prispeval za novo številko »Umetnosti« prevod Stechnettijeve pesmi »Ko listje padalo bo«.

V zaključnem delu revije sledi kronika »Iz umetniškega sveta«, ki nam daje drobne novice o tem svetu, v tej kroniki pa so objavljene še slike del Franta Miheliča, Borisa Kalina, Staneta Dremlja, Dane Pajničeve, Karla Jiraka, Franceta Košrja, Jožeta Gorjupa, Ivana Kosa, Karla Jakoba, Bare Remčeve, Doreta Klemenčiča, Tineta Gorjupa, Franja Goloba, Elde Piščančeve, Rajka Slapernika, Rika Debenjaka, Mateja Sternena in drugih.

Že sama imena naših umetnikov, čijih dela so objavljena v novi tševilki »Umetnosti«, kažejo, kako zelo je razgibano slovensko umetniško življenje in kako izredno številna je naša povojna umetniška družina.

V prilogi nove številke »Umetnosti«, ki je izšla tudi kot samostojen zvezek pod naslovom »Živa njiva«, so objavljene razne pesnitve. Alojz Gradnik je prispeval izvirno pesem »Tivoli v jeseni«, prevode treh Petrarcovih pesnitev in prevod Tagorejevih »Žrtvenih spevov«. Znani kulturni delavec za spoznavanje in kulturno zbliževanje slovenskega in italijanskega naroda prof. Umberto Urbani objavlja prevod Prešernovega soneta »Je od veselga časa teklo leto«, slede pa mu Miran Jarc s »Pasijonkami«, Leopold Stanek s »Pesmijo kmečkega doma«, Cvetko Golar s »Pesmijo o njivi«, Jože Udovič s pesmijo »Septembrska samota«, Dušan Ludvi s pesmijo » V mesečini«, Anton Vodnik z »Zadnjim ognjem«, »Pesmijo o svitanju« in »Psalmom«, Pavel Golia s prevodom Goethejeve »Svatovske pesmi« in Silvin Sardenko s pesmijo »Ob Rafaelovem kipu«.

Priloga »Umetnosti« »Živa njiva« utegne za naš slovstveni svet postati nadomestek za razne naše slovstvene revije, ki so prenehale izhajati. Postane lahko dostojno zatočišče naših pesnikov in pisateljev, čeravno pisatelji v prvi številki niso zastopani. Prepričani smo, da bo »Umetnost« v »Živi njivi« svoje delo še razširila, tako da bo »Umetnost« mesečnik za umetniško kulturo, »Živa njiva« pa mesečnik za literarno kulturo, ki nam je zlasti v teh časih prepotreben, če hočemo, da tudi naša slovstvena kultura pride do potrebnega in nujnega poudarka.

— **Diplomirani so bili** na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gg. Božidar **Linhart** in Mirko **Slibar** iz Ljubljane, Lovre **Jan**, od Sv. Jurija ob Taboru in Josip **Kotnik** iz Vrhnike. Čestitamo!

Sprejem pri Visokem Komisarju

Visoki komisar je sprejel mons. prof. Mateja Slaviča, bivšega rektorja vseučilišča v dolžnostnem obisku, ker je zapustil položaj, ki ga je imel, in sprejel položaj prorektorja. Eksc. Grazioli je mons. Slaviču izrazil svoje zadovoljstvo za storjeno delo.

Izobesite zastave!

Na jutrišnji praznik Zmage bodo Ljubljančani spet okrasili svoje hiše z zastavami, kakor so to storili pretekli torek ob obletnici Pohoda na Rim. Ljubljančani bodo sledili zgledu državnih in mestnih uradov, ki bodo prav tako razobesili državne in fašistične zastave.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 3. novembra: Verne duše, Hubert

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Grešnica
Kino Sloga: Železna maska
Kino Union: Zadnja roža
Kino Moste: Slavne pustolovščine in Eden proti vsem
Razstava Zdenka Kalina in Maksima Sedeja v Jakopičevem paviljonu
Koncert Glasbene Matice ob 20. v veliki Filharmonični dvorani

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Naše gledališče

Drama

3. novembra, ponedeljek: zaprto.
4. novembra, torek: Dva bregova. Red Torek. — Začetek ob 18.15 uri.

Opera

3. novembra, ponedeljek: zaprto.
4. novembra, torek: zaprto. (Generalka.)

Pravice Nemcev na Hrvatskem

V okviru svečanega državnega okta je podpisal poglavnik dr. Pavelić v četrtek 30. oktobra tri zakone, ki urejujejo važna vprašanja nemške manjšine na Hrvatskem. Prvi zakon zagotavlja vodji nemške manjšine pravni položaj in pravice državnega direktorja. V njegovo področje spada vse, kar se nanaša na življenje nemške manjšine. Druga zakon daje vsem Nemcem v njihovih organizacijah pravico izobešati na Hrvatskem nemške zastave, prepevati nemške pesmi in pozdravljati na nemški način. Raba nemščine v besedi in pisavi je neomejena. Urejeno je tudi vprašanje nemščine poleg hrvatskega jezika v krajih, kjer je nad 20% Nemcev. Tretji zakon imenuje položaj Nemcev kot javnih uradnikov in uslužbencev. Prošnje in sprejemi gredo preko vodstva nemške narodne manjšine. Tudi Nemce, ki niso hrvatski državljani, lahko sprejemajo na Hrvatskem v javno službo na predlog vodstva narodne manjšine. Ta določba velja za prehodno dobo petih let. Nemški javni uslužbenci prisegajo v nemškem jeziku. Občine z nemško večino dobe nemške župane, v krajih z nemško večino na bodo po možnosti nameščeni nemški uradniki in uslužbenci. Nemške uradnike in uslužbence lahko sprejemajo v službo samo v sporazumu z vodjo nemške manjšine, kar velja tudi za premestitve, odpuščanja iz službe in upokojitve.

Državni akt je bil izvršen v konferenčni dvorani vladnega poslopja na Markovem trgu v navzočnosti visokih funkcionarjev nemških in hrvatskih oblasti. Vse te zakone sta podpisala poglavnik dr. Pavelić ter pravosodni minister.

Makulaturni papir
proda uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Puccinijeva ul. 5

KLIŠEJE
ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SVETRA NASIP 23

✝

Umrl je moj dobri mož

Janko Košir

višji računski svetnik v pokoju

K večnemu počitku ga bomo spremili v ponedeljek, dne 3. novembra 1941 ob 15. uri iz kapele sv. Jožefa na žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo v torek, dne 4. t. m. ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

LJUBLJANA, dne 1. novembra 1941.

ANA KOŠIR — žena

✝

Nenadoma je preminul moj dobri, zvesti uslužbenec, gospod

ANTON KOS

mesarski pomočnik

Pogreb blagopokojnika bo danes ob ½4. uri popoldne z žal, iz kapelice sv. Jakoba k Sv. Križu.

Vzornega uslužbenca bom ohranil v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 3. novembra 1941.

Franc Slamič

Napovedani sportni spored je pri nas preprečil sneg

V državnem nogometnem prvenstvu je dosegla največji uspeh Roma, ki je premagala Bologno — Draždanski sportni klub — nemški pokalni prvak

Ljubljana, 3. novembra.

Včerajšnje peto kolo nogometnega prvenstva je onemogočil sneg. Med tem ko se je še v petek zdelo nemogoče, da bodo tekme, čeprav na verjetno zelo mokrem in blatnem igrišču, izvedene, je upanje v soboto vse bolj plahnelo. Včeraj so vsa igrišča ležala globoko pod snežno odejo in tekme so morali odgoditi. Vprašanje je, glede na zgodnji in obilni nastop letošnje zime, ali bo sploh mogoče spraviti jesenski del nogometnega prvenstva pod streho.

Ko smo tako ostali doma brez sportnega sporeda, pa so drugod celo mnogo severneje od nas, odpravili važna nogometna srečanja. Na razpolago so nam doslej naslednji rezultati:

II. kolo italijanskega prvenstva

V Italiji so včeraj nadaljevali s prvenstvenimi tekmami v vseh razredih. Največ zanimanja je seveda bilo za tekme v diviziji A, kjer je za največje presenečenje poskrbela Roma, ki je v Bologni premagala lanskega prvaka Bologno. Zanimanje zbujajo tudi številni neodločeni izidi, iz katerih so na tujih tleh odnesli po eno točko Triestina, Venezia, Fiorentina in Genova. V tablici vodi Roma s 4 točkami, sledita ji Lazio in Genova s 3.

Tudi v diviziji B so nastopili vsi klubi. Rezultati so pričakovani, le Breschii je uspelo premagati Lucchese in Fanfulli Fiumano na tujih tleh. Rezultati tekem so naslednji:

V diviziji A: v Genovi Liguria - Fiorentina 1 : 1, v Rimu Lazio - Torino 4 : 1, v Milanu Ambrosiana - Triestina 1 : 1, v Livornu Livorno - Venezia 1 : 1, v Modeni Modena - Atalanta 2 : 0, v Napoliju Napoli - Milano 2 : 1, v Bologni Roma - Bologna 2 : 1, v Torinu Juventus - Genova 1 : 1.

V diviziji B: v Alessandriji Alessandria - Spezia 3 : 0, v Savoni Savona - Pro Patria 2 : 1, v Bariju Bari - Pescara 2 : 1, v Pratu Prato - Padova 1 : 0, v Vicenzi Vicenza - Reggiana 2 : 0, v Vidmu Udinese - Pisa 2 : 1, na Reki Fanfulla - Fiumana 1 : 0, v Novari Novara - Siena 1 : 0 in v Lucci Brescia : Lucchese 1 : 0.

Nemško pokalno prvenstvo

Včerajšnjo nedeljo se je končno odločilo letošnje nogometno tekmovanje za Tschammerjev pokal. V olimpijskem stadionu v Berlinu sta se sestala vpričo 100.000 gledalcev lanski zmagovalec Draždanski sportni klub in nemški nogometni mojster berlinski Schalke 04. V izredno napeti tekmi, kjer so domačini zlasti proti koncu nekaj časa naravnost oblegali vrata Draždancev, da bi dosegli izenačenje, je zmagal Draždanski sportni klub z 2 : 1 in tako postal že drugič pokalni prvak.

Kolesarji še tekmujejo

Italijanski kolesarji so za včeraj napovedali dve večji dirki, ki naj bi zaključili letošnji spored tega izredno priljubljenega ljudskega športa. Zlasti je zbujala zanimanje dirka dvojic v Milanu na 120 km dolgi progi, za katero so prijavile tekmovalce vse italijanske tovarne. Tekmovanje so pa v zadnjem hipu preložili na prihodnjo nedeljo.

Druga napovedana pa tudi izvedena dirka je bila v Anconi za neodvisne dirkače in izbrane amaterje. Na 200 km dolgi progi je v 6 urah in 20 minutah s povprečno hitrostjo 33 km na uro zmagal Osvaldo Bailo iz Serravale.

Najboljši evropski lahkoatleti

Tuji listi objavljajo naslednji pregled letošnjih najboljših lahkoatletskih rezultatov:

100 m: Osendarp (Nizozemska) 10.4; **200 m:** Scheuring (Nemčija) 21; **400 m: Harbig** (Nem.) 46.7; **800 m:** Lanzi (Italija) 1:49, **1500 m:** Haegg (Švedska) 3:47.6; **3000 m:** Hellstroem (Švedska) 8:16,6; — **5000 m:** Hellstroem (Švedska) 14:15.8; — **10.000 m:** Csaplar (Madžarska) 30:25,6; **110 m čez zapreke:** Lindman (Švedska) 14.2; **400 m zapreke:** Larson (Švedska) 52.9; **skok v višino:** Nicklen (Finska) in Oedmark (Švedska) 2 metra; **skok v daljino:** Wagemans (Nemčija) 7.52; **skok ob palici:** Gloetzmer (Nemčija) in Gustafsson (Švedska) 4.10; **troskok** Noren (Finska) 15.01; **met diska:** Lampert (Nemčija) 53.35, **met krogle:** Bongen (Nemčija) 15.95 **met kladiva:** Storch (Nemčija) 57.48; **met kopja:** Mikkola 73.76. Največ uspehov so torej dosegli Švedi in Nemci.

„Nordijske igre"

Švedska smučarska zveza bo priredila od 1. do 8. februarja 1942 veliko zimskošportno manifestacijo, ki se bo obnavljala vsaka štiri leta. Na prireditev bodo povabljene k sodelovanju vse nordijske države in se bo zaradi tega imenovala »Nordijske igre«. Spored bo obsegal razen klasičnih tekmovalnih prog in umetnega drsanja tudi hokejski turnir in drsalno hitrostno tekmovanje.

DNEVNE VESTI

— **Hrvatska železniška milica.** Poročali smo že, da je bila s posebno poglavnikovo zakonsko odredbo na Hrvatskem ustanovljena železniška milica, ki bo opravljala nadzorstvo nad celokupnim prometom po hrvatskih državnih železnicah in tudi nad delom po hrvatskih železniških delavnicah. Z novo poglavnikovo odredbo je bil za poveljnika hrvatske železniške milice imenovan ustaški stotnik poglavnikove telesne straže Vilko Pečnikar.

— **Nov zdravstveni zavod v Sarajevu.** Poleg razširitve in obnovitve civilne in vojne bolnice v Sarajevu je hrvatsko zdravstveno ministrstvo odobrilo še poseben kredit v znesku nad 2 milijona kun za dovršitev nove zgradbe zdravstvenega zavoda v Sarajevu. Novo in veliko, po najsodobnejših načelih zdravstva urejeno zgradbo sarajevskega zdravstvenega zavoda grade v mestni četrti Koševo, kjer stoji znani srednješolski konvikt hrvatskega kulturnega društva »Napredak«.

— **Tudi v Sarajevu preganjajo pijance.** Kakor v drugih mestih in pokrajinah hrvatske države je zdaj tudi sarajevsko policijsko ravnateljstvo izdalo stroge ukrepe za zatiranje pijančevanja. Vsakogar, ki ga bodo na ulici ali v gostilni našli pijanega, bodo odslej najstrožje kaznovali, poleg tega pa bodo strogo kaznovani tudi vsi gostilničarji, ki bodo pijanim osebam dajali vino oziroma svojim gostom dajali tolikšne količine, da se z njimi lahko upijanijo.

— **Nemška realna gimnazija v Zagrebu.** Na novi ženski realni gimnaziji v Zagrebu se je reden pouk že začel. Zagrebška nemška realna gimnazija je zdaj začasno v Palmotičevi ulici, hrvatski listi pa poročajo, da bo že v kratkem dobila novo lastno palačo, ki jo bolo zgradili na Savski cesti. Gimnazijo lahko obiskujejo otroci nemških in tudi hrvatskih roditeljev, ki se žele seznaniti z bogastvom nemške kulture in prosvete.

— **Štednja premoga po hotelih.** Osrednja zveza hotelirjev in turističnih podjetnikov v Rimu je za vse hotele in druge večje gostinske obrate v starih italijanskih pokrajinah odredila, da se bodo morale nabave premoga spraviti v še večji meri v sklad s sedanjimi v državi razpoložljivimi množinami kuriva. Topla voda se bo smela v bodoče rabiti izključno le v kuhinjah in pralnicah. Po sobah se bo raba tople vode ukinila. Množine premoga, ki jih bodo posamezni hoteli in drugi gostinski obrati potrebovali v smislu teh in drugih že prej glede ogrevanja izdanih ukrepov, bo treba prijaviti do 10. novembra pristojnim oblastem. Pa tudi glede rabe tople vode po kuhinjah in pralnicah je zveza v svoji okrožnici članom svetovala, naj njeno rabo omeje na nekaj ur dnevno.

— **Obnova osijeških mostov na Dunavu.** V zadnjem času je bilo v Osijeku več sto delavcev zaposlenih z odstranjevanjem ruševin obeh velikih mostov čez Dunav, ki sta bila porušena za časa vojnih operacij pred 7 meseci. Železni konstrukciji, ki sta v dolžini 33 m padli v vodo in obležali v globini 10 metrov, sta že skoraj v celoti spet na suhem. Okrog 5400 ton železja in drugih druševin pa je še na dunavskem dnu. Strokovnjaki sodijo, da bo mogoče tudi ta ostanek spraviti na suho, še preden bo reka pričela zamrzovati. Od železniškega mostu, ki je bil dolg 428 m, se je zrušilo celih 350 metrov v Dunav. Te dni se je mudil v Osijeku madžarski trgovinski minister, ki je izjavil, da bosta oba mostova obnovljena in da bodo poleg tega uredili v Osijeku tudi rečno prosto luko.

— **Italijanske državne ceste.** Po službenih podatkih, ki so bili te dni objavljeni, so merile ceste, ki so bile konec leta 1940. v državni upravi ali pa so se kot take klasificirale, skupno 21.008 km v primerjavi z 20.867 km konec leta 1939. Skupna površina cestišč je znašala 123.4 km² v primerjavi 123 km² leto dni prej. Od teh je bilo 6881 km običajnih makadamskih cest s 37 kv. km cestišča, 13.223 km zaščitenih makadamskih cest z 81.34 kv. km cestišča ter 627 km cest s 4.32 kv. km posebej obdelanega cestišča.

— **Bosna bo postala vzor in biser Hrvatske.** Poglavnik dr. Ante Pavelić je te dni sprejel predstavnike obmejnih hrvatskih okrajev Tuzle, Kladnja in Zvornika, ki jim je med drugim obljubil, da bo Bosna v najkrajšem času postala vzor in biser Hrvatske. Dodeljeni ji bodo izdatni krediti, da bo lahko v vsakem pogledu napredovala, dolžnost Bosne pa je le, da se pokaže zvesta in hvaležna svoji edino pravi domovini Hrvatski.

— **Šolstvo na Hrvatskem.** Hrvatski prosvetni minister dr. Budak je dal novinarjem daljšo izjavo o šolstvu na Hrvatskem. Prihodnje leto bo hrvatsko šolstvo temeljito reorganizirano. V bodoče bo samo nadarjenost merodajna za posečanje višjih šol. Višjih razredov srednjih šol sploh ne bo mogoče ponavljati. Ženske ne bodo mogle več študirati na visokih šolah, da bi postale zdravnice, sodnice ali odvetnice. Dr. Budak je tudi nasprotnik koedukcije. Hrvatski primanjkuje 20.000 učnih moči. Hrvatska ima zdaj okrog 5000 ljudskih šol ter 12.000 učiteljev in učiteljic. Ker primanjkuje Hrvatski ljudskih šol bodo ustanovljene zaenkrat samo pomožne ljudske šole.

— **Starokatoliško duhovno sodišče v Zagrebu ukinjeno.** Hrvatske »Narodne novine« so te dni objavile odredbo, ki določa ukinitev starokatoliškega duhovnega sodišča v Zagrebu, pod Jugoslavijo pristojnega tudi za pripadnike slovenske starokatoliške cerkve. Odredba določa v svojem prvem delu ukinitev duhovnega sodišča hrvatske starokatoliške cerkve v Zagrebu, ki je bilo po odredbi bivše jugoslovenske vlade pristojno za razveljavljanje in sklepanje novih porok za področje vere in vesti, in splošno prepoved hrvatski starokatoliški cerkvi, da bi še v bodoče posegala v vprašanja ponovnih porok tudi samo za področje vere in vesti. V svojem drugem delu določa odredba, ki jo je podpisal hrvatski pravosodni minister dr. Mirko Puk, da morajo v bodoče matice rojenih, poročenih in umrlih pripadnikov hrvatske starokatoliške cerkve voditi občinska odnosno mestna poglavarstva v smislu predpisov o vodenju matic. Vsi župni uradi hrvatske starokatoliške cerkve morajo omenjene matice takoj oddati občinskim oziroma mestnim poglavarstvom. Iz vseh teh odredb je videti, da hrvatska starokatoliška cerkve v neodvisni hrvatski državi nima bodočnosti.

— **Senečićeva drama v bratislavskem gledališču.** V bratislavskem državnem gledališču so dajali te dni »Nenavadnega človeka«, delo znanega hrvatskega književnika Gena R. Senečića. Gledališče je bilo nabito polno, predstavi pa so med drugimi prisostvovali tudi slovaški prosvetni minister Sivak, generalismus Čatloš ter ministra Medricki in Čermak.

— **Hrvatski poslanik v Španiji.** Poglavnik dr. Pavelič je imenoval za hrvatskega poslanika v Madridu grofa Petra Pejačevića. Prvi hrvatski poslanik v Španiji je bil rojen 3. januarja 1908 v Opatiji kot sin ugledne hrvatske plemiške rodbine. Člani hrvatskega poslaništva v Španiji s poslanikom na čelu so odpotovali v Madrid v petek.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave: danes ob 16. in 19. uri;

KINO MATICA TELEFON 22-41

Roman ubogega dekleta, ki je po nesrečni usodi zašlo na kriva pota.

Grešnica

Paola Barbara, Fosco Giachetti, Gino Cervi

Roman je izhajal v »Našem Kinu«.

KINO UNION TELEFON 22-21

Film tajinstvene vsebine

Zadnja roža

Francis Sullivan, Clive Brook, Jean Baxter

KINO SLOGA TELEFON 27-30

romantična filmska zgodba po A. Dumasovem romanu

Železna maska

Louis Hayward, Joan Benett, J. Schildkraut in vesela trojica Athos, Portos in Aramis.

— **Velike mlekarne na Hrvatskem.** Hrvatsko kmetijsko ministrstvo namerava ustanoviti v raznih mestih velike mlekarne, kjer bodo izdelovali maslo in s.r. Prva velika mlekarna s kapaciteto 30.000 litrov dnevno bo ustanovljena v Bjelovaru. Stroje bodo dobavile Škodove tvornice iz Plzna.

— **Novi zagrebški proračun.** Novi proračun mesta Zagreba bo znašal 250 milijonov kun, proračun mestnih podjetij pa okrog 225 milijonov.

— **Otvoritve železniškega tovornega prometa na liški progi.** S takojšnjo veljavnostjo je bil obnovljen ves tovorni promet na progi Ogulin, Šibenik—Split izvzemši del proge med Gračacom in Kninom. Liška proga, na kateri je bil obnovljen tovorni promet, je že v takozvani italijanski coni.

— **Visok gost v Zagrebu.** Generalni ravnatelj pri italijanskem zunanjem ministrstvu grof Pietro Archi so mudi privatno v Zagrebu, kjer je posetil poglavnika in zunanjega ministra.

— **Tečaj marke v Srbiji ostane stabilen.** Nemško gospodarsko vodstvo v Srbiji je ukrenilo vse potrebno, da se prepreči naraščanje cen in da ostane srbska valuta stabilna. Isto velja tudi za tečaj nemške marke v Srbiji. Vse nasprotne vesti so brez podlage. Tečaj nemške marke ostane nespremenjen in sicer 1 marka — 20 din.

— **Promocija.** V Zagrebu je bila promovirana za doktorico vsega zdravilstva ga. Krista **Kocijančič - Pestotnik** iz Ljubljane. Čestitamo!

NECCHI
ŠIVALNI STROJI
IGN. VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

— **Hrvatski poročevalski urad.** Hrvatski uradni list objavlja naredbo o ustanovitvi in delokrogu hrvatskega poročevalskega urada Croatia. Vsa poročevalska služba, v kolikor je določena javnosti, preide na novo ustanovo. Njeno delovanje bo nadzoroval novi državni poročevalski in propagandni urad, ki smo o njem že poročali, da ga vodi ministerijalni direktor dr. Rieger.

— **Dograditev novega kolodvorskega poslopja v Beogradu.** Med vojno je bilo porušeno staro kolodvorsko poslopje v Beogradu. Novo je skoraj že dograjeno in bo te dni izročeno prometu. V novem poslopju je osem kolodvorskih blagajn, informacijski urad, veliki prtljažni prostori, čakalnica za 1.000 potnikov in velika restavracija. Gradbeni stroški so znašali okrog 3 milijone din.

— **Tekstilno blago se v Srbiji še ne sme prodajati.** Tekstilna centrala v Beogradu sporoča, da se je izdaja oblačilnih nakaznic zakasnela in da ostane začasno še v veljavi prepoved prodaje tekstilnega blaga.

— **Izvoz v Zemun in vzhodni Srem.** Srbsko gospodarsko ministrstvo opozarja vse tvrdke v Zemunu in vzhodnem Sremu, da so razveljavljena po njem izdana izvozna dovoljenja glede na devizne predpise.

— **Židu odvzeta lekarna.** Hrvatski zdravstveni minister dr. Petrić je na podlagi zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili odvzel mr. Franu Garayu iz Rume dovoljenje za vodstvo lekarne. Mr. Fran Garay ni arijec, čeravno mu je ime Fran, ampak žid, kot takšen pa ne more biti državljan neodvisne hrvatske države, še manj pa more voditi lekarno. Odredba hrvatskega pravosodnega ministra je torej v skladu z obstoječimi zakonskimi predpisi.

— **Policijska ura v Zagrebu podaljšana.** Policijska ura v Zagrebu je bila te dni podaljšana do 23. ure, ko morajo biti vsi javni lokali zaprti, vsi Zagrebčani pa doma. Kretanje po mestu je od 23. do 5. ure zjutraj strogo prepovedano, prav tako pa je v tem času prepovedan promet z avtomobili ter drugimi motornimi vozili in tramvaji.

— **Do Senja bodo zgradili železnico.** Že v prvih dnevih neodvisne hrvatske države je bilo sproženo vprašanje železniške zveze med Vrhovinami in Senjem. To vprašanje je staro že več desetletij, vendar pa se niti Avstrija, niti Jugoslavija za gradnjo ni mogla odločiti. Po poročilih zagrebških dnevnikov bo to važno železniško zvezo z Vrhovinami oziroma postajo Ličko Lešće. Senjani s to traso sicer niso povsem zadovoljni, ampak žele, da bi vodila proti Sv. Juraju in Stolcu, pod gosto poraslimi gozdnimi predeli Velebita, vendar pa je videti, da s to svojo željo ne bodo prodrli. Kdaj bodo začeli graditi železniško progo proti Senju, zagrebški listi ne povedo.

— **Za pobijanje malarije na Hrvatskem.** Na Hrvatske mje precej močvirnih krajev, kjer je leglo komarjev in ki je v njihovi okolici malarija zelo razširjena. Da bi to zlo iztrebili, so doslej na Hrvatskem uporabljali razne kemične preparate in zlasti nafto, zdaj pa je zdravnik dr. Julij Hruby iz Karlovca pokrenil akcijo za zgraditev posebnega bazena, ki bodo v njem gojili tropske ribice — gambuzije, kakršne so svojčas hoteli uporabljati za zatiranje komarjev v močvirni okolici Slatine Radencev. Gambuzija je majhna tropska ribica, ki se hrani skoraj izključno z komarjevimi ličinkami, tako da iz mlak, močvirij ali rek, kjer živi, v najkrajšem času iztrebi komarje in s tem prepreči možnost širjenja malarije. Zanimivo je, da so v Litoriji v Italiji postavili gambuzijam spomenik v znak hvaležnosti za pobijanje malarije.

— **Nesreče.** Med prazniki se ni pripetilo mnogo večjih nesreč. V ljubljansko bolnico so prepeljali le naslednje ponesrečence: Janez Zalar, 24-letni delavec pri podjetju Dukić na Vrhniki, si je zlomil desno nogo. — Smučarstvo je že zahtevalo prvo žrtev. Včeraj se je smučal na Rakitni 23-letni Albert Jeločnik, tipograf iz Ljubljane. Sneg ni bil posebno primeren za smučanje in Jeločnik je padel ter pri padcu močno udaril z glavo ob skalo. Rana vendar ni posebno huda. — Alojz Slavinec, 34-letni trgovski pomočnik iz Trebenj si je pri padcu zlomil levo nogo. — Fr. Kočevar, 10-letni sin posestnika iz Sinj, je padel s hleva in si zlomil levico.

— **Muslimani pri poglavniku.** Poglavnik dr. Pavelić je sprejel odposlanstvo hrvatskih mohamedanov iz bosanskih obmejnih okrajev pod vodstvom uglednega mohamedanskega svečenika. Odposlanstvo mu je izrazilo veselje in zadovoljstvo prebivalstva ob obnovitvi samostojne Hrvatske države. V svojem odgovoru je poglavnik naglašal, da so bili bosanski mohamedani potomci starih hrvatskih plemen in nosilci hrvatske državne misli že skozi stoletja. On in nova država polagata na nje največje nade, ker so že v preteklosti pokazali dovolj moči in odločnosti proti vsakomur, ki se je drznil poseči po njihovem duhovnem imetju. Zdaj, zlasti pa med sedanjo vojno, so hrvatski muslimani radi teh lastnosti najtrdnejša opora Hrvatske.

— **Nemško hrvatska trgovinska pogajanja.** V Zagrebu zasedata hrvatski in nemški trgovinski odbor. V kratkem bo podpisana pogodba o blagovnem in plačilnem prometu.

— **Iz trgovinskega registra.** Herman Schönburg Waldenburg, parna žaga in trgovina z lesom, Marof, pošta Stari trg pri Ložu. V smislu naredbe civilnega komisarja z dne 30. aprila 1941. se označi, da se glasi ime tvrdke v italijanskem jeziku Ermanno Schönburg - Waldenburg. V nemškem jeziku se glasi ime tvrdke Hermann Schönburg - Waldenburg. Sedež tvrdke Snežnik občina Stari trg pri Ložu. Predmet obrata lesna industrija.

— **Iz zadružnega registra.** Nabavna zadruga D. M. v Polju, zadruga z omejenim jamstvom, dan vpisa 6. oktobra, zadruga ustanovljena na skupščini dne 10. avgusta 1914. za nedoločen čas. Člani upravnega odbora: Primar Andrej, posestnik v Sp. Zadobrovi, Zajc Jožef, posestnik v Zgor. Zadobrovi, Avsec Janez, posestnik v Zalogu, Kočar Miha, posestnik v Slapah, Primožič Ivan, šolski upravitelj v Polju in Keber Ivan, posestnik v Studencu. Šoferski dom, stavbna zadruga z omejenim jamstvom v Ljubljani. Dan vpisa 29. septembra 1941. Člani upravnega odbora: Plantan Anton, garažni mojster v Ljubljani, predsednik, Hrovat Gabrijel, garažni mojster v Ljubljani — Vič in Demšar Rafael, garažni mojster v Ljubljani. — Hranilnica in posojilnica v Št. Rupertu, zadruga z neomejenim jamstvom. Dan vpisa 2. oktobra 1941. Izbrisali so se dosedanji člani upravnega odbora Bukovec Alojzij, šeštar Janez in Zavrl Jože, vpisali pa novoizvoljeni člani Gričar Alojz, posestnik Dol. Jesenice, Korelec Ferdo, posestnik in krojač, Prelesje in Krnc Franc, posestnik Hom.

Iz Ljubljane

— lj **Stabat Mater,** Pergolesijev oratorij za sopran in alt ter komorni orkester in Corellijev Concerto grosso za komorni orkester sta na sporedu nocojšnjega koncerta Glasbene Matice, ki bo ob 20. uri v veliki Filharmonični dvorani. Na koncertu bodo sodelovali sopranistka Valerija Heybalova, altistka Franja Golobova ter komorni orkester s solisti: Karlom Ruplom, Leonom Pfeiferjem in Cenekom Šedlbauerjem. Vodstvo koncerta je v veščih rokah dirigenta Drago Marijo Šijanca. Začetek koncerta bo točno ob 20. uri, prav tako tudi konec točno ob 21.20. Na velezanimiv koncert vabimo naše koncertno občinstvo. — Predprodaja vstopnic v Knjigarni Glasbene Matice. 504/n

—lj **Veseli teater.** Od torka 4. oktobra dalje zopet **popolnoma nov program štev. 9.** Le gostovanje priljubljenega klovna »Iksija« smo z ozirom na splošne simpatije, ki jih je bil deležen, podaljšali. Predstave vsak torek, sredo, četrtek, soboto in nedeljo. — Vstopnice si omislite že v predprodaji pri naši blagajni, ki je odprta vsak dan od 10. do 1/2 13. in od 17. do 19. ure. Začetek ob 19 (7). Konec še pred 21 (9). (—)

—lj **Umrli so v Ljubljani od 24. do 30. oktobra** Jankovič Mihael, 64 let, pekovski mojster, Japelj Frančiška, 41 let, poljska dninarica, Vinšek Antonija, roj. Kadivec, delavka tob. tov., Leskovšek Viljem, 5 mesecev, sin delavca, Bajt Ljubivoj Viktor, 26 let, poštni uradnik, Skoporc Terezija, roj. Kump, 79 let, vdova fin. pregledn. v p., Pavlič Ivan, 72 let, zvaničnik drž. žel., Pernuš Franc, 65 let, sodnik v p., Kranj, Suhadolnik Franc, 51 let, kovač, Cigler Marija, roj. Gostinčar, 74 let, zasebnica, Štalec Peter, 53 let, delavec, Zapuže, Boltauzar Branko, 37 let, uradnik, Göstl Ana, 73 let, zasebnica, Steindl Vilma, 71 let, vdova rač. svetnika, Krek Matej, 30 let, šolski sluga, Polanc Frančiška, roj. Hladin, 81 let, vdova rudarja, Reberšak Frančiška, roj. Zore, 67 let, zasebnica, Haas Marija, roj. Sakelšek, 67 let, vdova pekov. mojstra, Ambrožič Marija, 82 let, zasebnica, Prebil Angela, 3 mesece, hči kamnoseškega pomočnika, Podutik. — V ljubljanski bolnici so umrli: Kragelj Joško, 4 leta, sin tov. uradnika, Mokronog, Jarančič Martin, 57 let, Vižmarje, Gorše Marija, 40 let, poljska delavka, Krka, obč. Šmihel-Stopiče, Mareš Uršula, roj. Kavre, 71 let, Merljak Anton, 57 let, zidar, Gorjan Stanislav, 24 let, sin postrežnice, Masten Rudolf, 28 let, železnik Franja, roj. Homovec, 42 let, delavka tob. tov., Femc Marjeta, 73 let, poljska dninarica, Gornje Kamnje, obč. Doberniče pri Novem mestu, Wurzbach Marjeta, vdova oskrbnika, Potoče pri Preddvoru, Jakopin Alojzij, 9 let, sin posestnika, Otonica, obč. Cerknica pri Logatcu, Belak Ernest, 20 let, akademik, Kalan Andrej, 35 let, sodar, Kernc Gustav, 70 let, davčni uradnik v p., Lavrič Frančiška, 28 let, žena tovarn. delavca, Marinko Marija, 68 let, zasebnica, Kirn Marija, roj. Dolžan, 70 let, zasebnica, Bled-Zagorica, Gorišek Jože, 66 let, železničar v p., Jesenek Neža, 62 let, kuharica, Šubic Ivana, 34 let, Virmaše pri Škofji Loki, Engelsberger Boris, 5 let, sin tehnika, Kranj.

Najvišje cene na ljubljanskem trgu

veljavne od danes zjutraj do nedelje zvečer

Ljubljana, 3. novembra

Po dogovoru z zastopnicami in zastopniki konsumentov, prodajalcev in pridelovalcev je mestni tržni urad Visokemu Komisariatu predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani tudi za prihodnji teden ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII/2 št, 1133/5 Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od **ponedeljka 3. novembra zjutraj do nedelje 9. novembra t. l. zvečer.**

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Domači krompir na drobno 1.20 L, zelnate glave na drobno izpod 10 kg 0.60 L, zelnate glave na debelo 0.50 L, kislo zelje na drobno 2 L, repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L, repa na debelo 0.50 L, kisla repa 2 L, rdeče zelje 0.80, ohrovt 0.80 L, cvetača 3 L, brstni ohrovt 5 L, koleraba 1 L, koleraba do 4 komade na kilogram 1.50 L, rumena koleraba 0.50 L, rdeča pesa 1.50, rdeči korenček brez zelenja 2 L, rumeno korenje 0.50 L, šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.20 L, črna redkev 1.20 L, peteršilj 2.50 L, por 3 L, zelena 2.50 L, domača čebula 2 L, šalota 2 L, česen, 25 glavic na kilogram 4 L, glavnata solata 2.50 L, endivija 2.50 L, otrebljeni motovilec 6 L, mehka špinača 2.50 L, trda špinača 1.50 L, liter suhih bezgovih jagod 3 L, liter šipka 2 L, kilogram letošnjega suhega lipovega cvetja 20 L. Domača žlahtna namizna jabolka 3.40 L, domača namizna jabolka I. vrste 3 L, domača jabolka II. vrste gospodinjskih sort 2 L, domača jabolka za vkuhavanje, črviva, obtolčena, nagnita 1.50 L, domače hruške od 2 do 4 L, domače kutine 3 L, žlahtno domače grozdje 4.50 L, domače grozdje samorodnic (izabela, šmarnica) 3 L, domači kostanj kilogram 3 L. Gobe: a) rumeni in rjavi ježek, štorovke liter 1 L, b) lisičke in večje zimske kolobarnice (mraznice, sivke) liter 1.50 L, c) sirovke, možek (jelenov jezik), žemljevec, ovčje vime liter 2 L, d) male sivke (mraznice) za vlaganje liter 2.50 L, e) kilogram mladih čebularjev ali maslenk 3 L, f) kilogram jurčkov z zaprtim klobukom 10 L, g) kilogram jurčkov z odprtim klobukom 6 L. Kunci žive teže 10 L.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozarjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, ki je pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 4 na oranžnem papirju.

Vse te cene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenem blagu. Zato se gospodinjam ni treba več pogajati za ceno s prodajalkami, sploh se pa pogajanja ogibajte, ker prerekanje krade čas ter vznemirja tudi okolico. Ne delajte gneče okrog prodajalk, ker s tem dajete priliko za izmikanje ter škodo prodajalkam in sebi. Kakor znano, bodo ljubljanske gospodinje, ki še niso založene s krompirjem, dobile krompir, ki ga je kupila mestna občina za ljubljansko prebivalstvo, odslej pri trgovcih.

Posebno pa prosimo gospodinje, prav tako pa seveda tudi prodajalke in prodajalce, naj kakršenkoli nered pri prodaji ali kupovanju brez odlašanja sporoče mestnemu tržnemu uradu. Sedaj je tak red na trgu, da so z njim vsi zadovoljni, zato se pa moramo tudi vsi prizadevati, da se nedisciplineranost spet ne uveljavi in spet ne povrne nered na živilski trg v škodo vseh konzumentov in producentov. Dosti blaga dobite že pod temi najvišjimi cenami, zato je pa preplačevanje greh proti skupnosti, ki ga zakon kaznuje z vso strogostjo, kakor smo se prepričali iz poročil s sodišča.

Danska gradi avtomobilske ceste

Delo na gradnji prve danske avtomobilske ceste, ki bo del danskega cestnega omrežja sever-jug in ki bo vodila preko Fehrmanbelta, se pridno nadaljuje. Število zaposlenih delavcev se je zvišalo od 160 na 500. V kodanjskem prometnem ministrstvu se obenem vrše priprave za začetek del v tretjem in četrtem odseku. Zdaj namreč. grade cesto v prvem in drugem odseku. Prihodnjo pomlad bo zaposlenih še 500 delavcev. Vse podrobnosti gradnje danskih avtomobilskih cest odgovarjajo točno nemškim predpisom o gradnji takih cest.

Holandska razpisuje notranje posojilo

Holandska je razpisala notranje posojilo v znesku 500 milijonov goldinarjev. Obligacije bodo v prometu 20 let, obrestna mera bo znašala 5%, emisijski tečaj pa 37.5%. Vpisovanje posojila se je zaključilo 23. t. m. Podpisani zneski morajo biti vplačani do 15. novembra. V razpisu je rečeno, da bo v primeru, če bi ne bil dosežen polni znesek, razpisano prisilno posojilo pri 2.5 odstotka al pari in 40 letno dobo obtoka. Podpisniki prostovoljnega posojila bodo pa oproščeni prisilnega posojila, če bo sploh potrebno.

POHISTVO

po naročilu in vse vrste stolov izdelujem. Politiram oprave in izvršujem vsa popravila najceneje. — Josip Zorman, Ljubljana, Breg 14. 1063

Otomane

imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni

Tapetništvo

E. Zakrajšek,

Miklošičeva 34

HRIPAVOST IN BOLEZNI GRLA

preženete najhitreje z rednim pitjem Ambroževe medice, katero dobite le v — MEDARNI — Ljubljana, Židovska ulica št. 6. 1779

POHIŠTVO

primerno ohranjeno - šivalne stroje, štedilnike, peči, gašperčke in razne dnevno rabljive predmete stalno kupuje in prodaja — Nova trgovina OGLED — Ljubljana, Mestni trg 3. 1782

Gomile je krasila snežna odeja

Letos je bil praznik mrtvih podoben božiču — Kljub slabemu vremenu živahen obisk pokopališča

Ljubljana, 3. novembra.

Le redko pri nas o vseh svetih nebo okrasi grobove kakor letos. Prvi sneg dobimo sicer večkrat že oktobra, a navadno le rahlo pobeli zemljo in leži samo nekaj dni. Letos se je pa že zdaj začela zima z vsemi svojimi prilastki in dobili smo tako visok sneg, kakršnega pogosto ni niti o božiču. To je dalo letošnjemu praznovanju praznika mrtvih poseben značaj.

PRVI DAN PRAZNOVANJA

V petek proti večeru se je zjasnilo; popoldne je še snežilo do 15. Že tedaj se nam je zdelo, da je snega mnogo. Nihče ni niti pomislil, da nam ga bo nebo radodarno natresło že prihodnji dan še mnogo več, kajti noč je bila mrzla in jasna. Že zvečer je zmrzovalo. V soboto zjutraj je odpotovalo mnogo ljudi iz mesta, ker so si obetali lepo vreme. Stevilni so obiskali grobove svojih dragih v domačih krajih na deželi, opogumili, so se pa tudi že smučarji, ki so hoteli praznike preživeti na smučeh. Kakor navadno ob nedeljah je odpotovalo na praznik mnogo ljudi na Dolenjsko tudi iz prozaičnih nagibov. Že dopoldne je začelo gosto snežiti, ko so ljudje pričakovali, da se bo dvignila megla... Začel se je snežni ples kakor sredi zime. Snežilo je neprestano in snežna odeja se je vedno debelila. Snežilo je popoldne; snežilo je zvečer. Nebo je bilo enolično sivo, zimsko, in izpod njega so se vsipavali beli kosmiči enakomerno in kakor brez konca. Na ulicah se je ustavljal promet. Hodniki in ceste so izginili pod snegom in še gazi je sneg zasipaval sproti. Tramvaj je vozil z veliko težavo, a vozil je še vendar — če bi ne, bi se ustavilo skoraj vse življenje.

BOJ S SNEGOM NA POKOPALIŠČIH

Na praznik so se nekateri skoraj ves dan borili s snegom na pokopališču. Čim so pometli ali odmetali sneg z groba, so sprevideli, da bo treba delo spet ponoviti. Mnogi so okrasili grobove že v petek. Tudi tedaj jim je delal sneg hude preglavice, zvečer so pa imeli še posebne skrbi, ker je pritisnil mraz. V soboto je snežna odeja prekrila okrašene in zapuščene gomile enako. Sneg je pokril bleščeči marmor in lesene križe. Ljudje, ki so pa vseeno skušali počastiti drage pokojne, se niso mogli sprijazniti, da bo gomile krasila le snežna odeja. Zato so se v soboto vozili mnogi na pokopališče k Sv. Križu tudi, ko je najbolj snežilo. Priložnostni zaslužkarji iz vrst revnih ljudi so tudi vztrajali na pokopališču, čeprav niso več razvažali peska in ne urejevali gomil; lotili so se kidanja snega, vendar pa zaslužka ni bilo toliko kakor so najbrž pričakovali. Na mnogih grobovih je sneg obležal kakor je padel in pokopal je pod seboj tudi vence in cvetje. Sneg je delal preglavice tudi pokopališki upravi, ker je bilo treba očistiti vsaj glavne prehode.

SLABA KUPČIJA S CVETJEM IN VENCI

Razumljivo je, da je bil obisk pokopališč v soboto sorazmerno slab. Že zaradi tega ljudje niso mnogo kupovali vencev in cvetja. Pred pokopališčem pri Sv. Križu je pa bil pravi cvetlični trg. Vrstile so se številne stojnice, založene z venci, mnogi prodajalci so pa imeli razloženo razno okrasno blago še po tleh in mizah. Vztrajali so in čakali na kupce v najslabšem vremenu. Zelo dobro so bili založeni tudi pokopališki vrtnarji in v cvetličarnah po mestu smo videli še včeraj mnogo vencev, cvetličnih košaric in cvetja, toliko, kakor da ljudje tega blaga sploh niso kupovali. Vsi prodajalci so tožili nad slabo kupčijo. Tudi vencev vsesvetske akcije letos ljudje niso kupovali tako kakor prejšnja leta in stojnice pred pokopališčem so bile dobro založene še včeraj popoldne.

ŽIVAHNEJŠI OBISK VČERAJ

Mnogo živahnejši obisk pokopališč je bil včeraj. V soboto v resnici še ni bil praznik mrtvih, ker je letos vernih duš dan prestavljen in so bile cerkvene molitve na pokopališču šele včeraj. Včeraj je pa bil tudi živahnejši obsk, ker ni več snežilo. Ljudje so tudi upali, da jim ni treba gaziti snega. Toda namestu snega je pokrivala poti na pokopališču brozga, kakršne ni bilo že desetletja. Popoldne je pa začelo še rositi. Kljub temu so se zgrinjale na pokopališče pri Sv. Križu popoldne velike množice in tramvajski vozovi so vozili polni do pokopališča celo do mraka. Vendar je letos tramvaj lažje zmagoval naval kakor prejšnja leta, čeprav je bil edino prometno sredstvo, saj ni bilo na cestah niti kolesarjev, niti pešcev. Razumljivo je pač, da je sneg zadržal precej ljudi doma.

NAVJE V SNEGU

Manj obiskovalcev je imelo tudi Navje. Tja si lahko prišel brez večjih težav, ker je bil sneg na Vilharjevi cesti zoran. Včeraj dopoldne so delavci tudi skidali sneg s poti, ki drži vzdolž Navja. Vrtnarji mestne vrtnarije so zelo okusno ter prisrčno okrasili vse pokopališče, a sneg je skril večino njihovega dela na odprtem prostoru. Zato je pa bilo tem lepše pod streho grobnice, kjer so se vrstile krasne krizanteme v loncih tesno druga ob drugi. Tam je bil neke vrste zimski vrt, zunaj je pa bela preproga snega pokrila vse enakomerno in zdelo se je, da se je nad vsem razprostrl božajoč mir, kakršnega navadno ni na drugih pokopališčih.

ROMANJE H KOSTNICI

Sleherni obiskovalec pokopališča pri Sv Križu je obiskal tudi kostnico. Včeraj popoldne so romale procesije ljudi nepretrgano po stopnicah mimo »spomenika Janeza«, kakor je ljudstvo krstilo ta eden najlepših spomenikov na pokopališču — kostnico. Pomudili so se malo na galeriji, prebrali zase ta ali oni napis imena tistih, ki so umirali za stvar ali besede nad vhodom, da tam lahko najde brata vsak. Zveza bojevnikov je počastila spomin svojih mrtvih tovarišev z lepim vencem, ki je bil položen na galeriji. — Ljudje so spoštljivo obiskovali tudi italijansko vojaško pokopališče, ki je bilo letos odprto. Ob njem na spomeniku so bili položeni krasni venci; dva sta poklonili ljubljanski vojaški edinici, enega Visoki Komisariat in tudi tu je položila lep venec Zveza bojevnikov.

ZAGORELE SO BAKLE...

Mnogo manj sveč je bilo letos prižganih na pokopališču. Marsikje so bile vtaknjene v sneg in tu in tam se je zdelo tudi, kakor da rastejo krizanteme iz snega. Popoldne so pa na Navju zagorele bakle kakor prejšnja leta in tudi na stopnišču kostnice je ogenj plapolal iz dveh žar kakor na žrtveniku. Ob velikem križu je tudi plapolalo mnogo sveč, v spomin tistih, ki počivajo kdo ve kje. — Ob 15. je rosilo, poti so bile marsikje v pravem pomenu besede priplavljene in tudi pri velikem križu se je cedila brozga. Kljub temu se je tam zgrnila množica, ko je prišel iz cerkve ob asistenci številne duhovščine škof dr. G. Rožman in opravil molitve. Prejšnja leta ta obred ni imel takšnega sijaja, saj ga je navadno opravil župnik. Po molitvah so pevci Združenih pevskih zborov in Akademskega pevskega zbora (letos prvič) zapeli dve žalostinki: p. A. Hribarja »Človek, glej življenje svoje...« in Prelovčevo »Nad mojim grobom«. Letos pevci zaslužijo za svoje sodelovanje posebno priznanje. Peli so pod vodstvom pevovodje M. Premelča in že sam nastop ter krasno liti glasovi zbora so nam pričali, da so pevci nastopili tudi letos z ljubeznijo do pesmi in so tako povzdignili slovesnost. Po obredu pri velikem križu so bile molitve še na stopnišču kostnice. Tudi tu so sodelovali pevci. Zapeli so Prelovčevo »Poljana toži« in Devovo »Vigred se povrne«, ki vedno učinkuje s svojo globoko otožnostjo.

Letos se je večina ljudi vrnila s pokopališča pred mrakom. Slovesnosti so bile namreč končane uro prej, ker je uveden letni čas. Vendar je precej ljudi ostalo pri Sv. Križu že zaradi razsvetlitve. Zal. Največji naval na tramvaj je pa bil med 16. in 17.

Dolenjska pod snežno odejo

Po vsej Dolenjski so divjali hudi snežni meteži — Sneg je povzročil veliko škodo

Trebnje, 2. novembra.

Že v četrtek zjutraj je začel po vsej Dolenjski naletavati sneg. Snežilo je v gostih težkih kosmih ves dan, po noči in še v petek in soboto. Dolenjska je pod debelo snežno odejo; ponekod je zapadlo nad meter snega. V nedeljo dopoldne je prenehalo snežiti, popoldne pa so divjali hudi snežni meteži, tako da je večina cest pod visokim snegom in je ves promet za vprežno živino ustavljen. Na delu so cestni delavci in snežni plugi, ki le s težavo odmetujejo in orjejo sneg.

Sneg na Dolenjskem je napravil ogromno škodo. Mokri sneg se je zlasti oprijemal listnatega drevja, ki se je pod njim šibilo, da so se lomile veje. Posebno hudo so prizadeti sadjarji, ki jim je sneg uničil cele sadovnjake, tako da sadjarji tožijo, da jih bo stalo precej truda in stroškov, da bodo uničene sadovnjake obnovili in bo treba več let, preden bo drevje spet obrodilo. Velika škoda je tudi na telefonskih in brzojavnih napravah. Brzojavni in telefonski delavci so noč in dan na delu in komaj sproti zmagujejo težko delo obnavljanja pretrganih žic in podrtih telefonskih drogov. To delo je zelo naporno, ker morajo delavci na velike daljave vleči novo žico ter pri tem gaziti visok sneg v celo, ter morajo plezati po spolzkih mokrih drogovih.

V velikih skrbeh zaradi preobilnega snega so pa tudi kmetovalci. Večina še ni pospravila kasnih poljskih sadežev in je pod snegom ostala pesa, repa in korenje. Zaskrbljeni so: kdaj in kako pospraviti te pridelke pod streho. Če ne prestane snežiti, ali, če pritisne mraz in sneg obleži, pese, repe in korenja izpod debele snežne odeje sploh ne bo mogoče dobiti. Zato žele še vsaj nekaj sončnih dni, da bi skopnel sneg, in, da bi jim bilo mogoče popraviti še to, kar je ostalo pod semljo. Ponekod je zunaj tudi še zelje, ki ga spričo takega vremena ni mogoče pospraviti domov. Mnogi kmetje so ostali brez listja za nastilj. Ker ni še odpadlo listje z dreves se ni bilo mogoče oskrbeti z nastiljem; za naprej pa izgleda, da ne bo več toliko lepih dni, da bi tudi v gozdovih skopnel sneg in da bi se osušilo listje, ki bi ga ljudje spravili domov. Drugi kmetje bodo ostali zato brez nastilja in bodo utrpeli tudi s te strani veliko škodo.

V splošnem je letošnji prezgodnji sneg po vsej Dolenjski napravil ogromno škodo in nam je preostalo edino še upanje, da bo to belo nevšečnost še vzelo, še predno se bo pričela prava zima, da bodo kmetje postorili v polju in bodo smučarji, ki jih je tudi presenetilo — na red.

Mali umetniki so se postavili

Uspel koncert v korist Rdečega križa na Vrhniki

Ljubljana, 2. novembra

V nedeljo popoldne so se na Vrhniki postavili mali harmonikarji iz Ljubljane in Vrhnike. Vseh nastopajočih je bilo okrog 20. Med njimi tudi nekaj znanih. N. pr. mali Drejče iz Ljubljane, ki še nima 6 let a že zna tako mojstrsko zaigrati na svojo malo harmoniko še tako težko pesem. Iz Ljubljane sta nastopili še: 5-letna Milenka in 6-letna Majolica, novi umetnici na harmoniko. Nastopili so tudi: eden na violino, eden na kitaro in dve mali pevki, sopran in alt.

Koncert se je vršil v prostorih Prosvetnega doma, ki so bili mnogo pretesni, toliko ljudi je hotelo videti in slišati male umetnike in umetnice. Prireditev pa je bila tudi že delj časa napovedana in težko pričakovana, zato je bilo zanimanje tem večje. Koncert je bil zelo pestro sestavljen in je obsegal izbrane komade. Otvorjen je bil s pozdravno točko nakar so sledile točka za točko. Najprej je zbor zaigral sledeče pesmi: »Malo koračnico«, »Daj srček«, »Zaplula je barčica«, »Večerni zvon« in »Prleško himno«. Vse pesmi so bile zelo čustveno podane in so vzbudile med občinstvom val navdušenja za mlade umetnike. Nato je nastopil tercet: violina — harmonika — kitara in prav tako učinkovito pod pesmi: »Kukavica valček«, »Kje so tiste stezice« in »Tiritombo I.« Četrta točka je obsegala kvintet harmonik in so bile izvajane štiri pesmi: »Rasti rožmarin«, »Harmonika valček«, »Ljubezni čas nas prerodi« in polka »Godci pojdite igrat«. Nato je sledila peta točka, ki je obsegala nastop najmlajših. Mali Drejče je mojstrsko zaigral »Rožmarina« in »Mlače vojake«, mala Milenka pa »Kolo«, medtem so druge deklice veselo zarajale. Drejče, Milenka in Majolica so bili v pisanih narodnih nošah. Drejče je žel še posebno pozornost. Navdušenje za najmlajše se kar ni hotelo poleči. Potem se je zopet postavil zbor, ki je zaigral: »Tritambo II.«, »Kje so rožce moje«, »Po jezeru«, »Angelčka mojega« in »Šmentano muho«. Sledil je nastop solistov. Prvi je zaigral na kitaro, drugi na violino. Strune so bile zelo ganljivo ubrane in loka primerno napeta. Svoj alt in sopran pa sta poizkusili mali deklici. Tudi ta točka je nad vse uspela. Deveta in zaključna točka je obsegala zbor harmonik. Zaigrali so: »Stornelo lombardo«, »Tičice lepo pojo«, »V nedeljo zjutraj«, »Dolajmo kolesa« in »Izgubljeno dušo«. Na koncu so bili nastopajoči nagrajeni z dolgotrajnim ploskanjem.

Koncert je z uspehom vodil mojster Anton Sameja, iniciativo za prireditev pa je dal vrhniški učitelj g. Novak. Čisti dobiček je bil namenjen Rdečemu križu. Ker so bili prireditveni stroški razmeroma majhni in je bilo toliko občinstva, je dobil Rdeči križ precejšen znesek. Verjetno, da bo uspeli nedeljski prireditvi v kratkem sledila ponovitev.

Fronte russo — Rusko bojišče

Genieri italiani provvedono alla riattivazione di un ponte di barche — Italijanske ženijske čete obnavljajo porušen pontonski most

Horoskop za tekoči teden

Tranziti tekočih planetov s tečajem solnca ob rojstvu

Rojeni med 21. januarjem in 19. februarjem v znamenju Vodnarja: Merkur prihaja v kritičen stik onim, ki so rojeni v prvih dneh tega razdobja. Previdni naj bodo zlasti v poslovnih zadevah. Sredi tega razdobja rojenim se pa obeta napredek in zdravje.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v znamenju Rib: Kriza v uradnih in toaletnih pa tudi v denarnih zadevah. Jupiter in Venera vas motrita sovražno. Potom solnca pa kaže za zdravje ugodno.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v znamenju Ovna: Sredi tega razdobja rojenim odkriva Mars sicer prikrite znake slabosti v značaju. To ne ostane brez posledic. Po Jupitru se vam pa obetajo uspehi v denarnih in uradnih poslih.

Rojeni med 21. aprilom in 20. majem v znamenju Bika: Sonce v opoziciji iz Škorpijona prinaša več neprilik v raznih važnih zadevah, zapravljivost in omajano zdravje.

Rojeni med 21. majem in 21. junijem v znamenju Dvojčkov: Mars in Jupiter podpirata vaše stremljenje in delovanje. V ljubezni bodite oprezni.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem v namenju Raka: Po Veneri se bliža doba, ki bo ustregla ljubiteljem umetnosti in oblačilnim strokam. Pustim suhoparnim ljudem se obeta razvedrilo.

Rojenim med 22. julijem in 23. avgustom v znamenju Leva: Pestra mešanica dobrih in slabih aspektov prinaša doživljaje slično brodolomcem, ki se rešijo v strahu in bolezni.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v znamenju Škorpijona: Mešanica prijaznejša prvi tretjini za vsako družabnost. Jupiter je pa vsem nevaren v tožbah in zdravju.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v znamenju Tehtnice: Jupiter mnogo pomaga tistim, ki znajo ravnati z denarjem, drugim pa prede bolj trda. Mars preti z ranami in prepiri.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v znamenju Škodpijona: Mešanica aspektov nas vodi skozi dobo, ko se počutite kakor na prijetnem potovanju glede razgleda, niste pa zadoveljni s prometom in družbo.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v znamenju Strelca: Drugi planeti so vam nevtralni. Jupiter vam pa otežkoča vse juridične in blagajniške posle. Torej ste na boljšem v varčnosti kakor v špekulacijah.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v znamenju Kozoroga. Prva tretjina bo razigrana po učinkih Venere, druga tretjina sme računati na utrditev in zboljšanje eksistence po solncu, tretja tretjina naj pa pazi na vse, ker so uspehi zdaj nenadni, zagonetni in kratkotrajni.

Otok Dagoe

Otok Dagoe, ki ga je nedavno zasedla nemška vojska, je bil zaseden po nemških četah že med svetovno vojno. Od južno ležečega otoka Oesela loči ta otok Soelski Sund. Otok Dagoe meri 905 m², je torej poldrugikrat večji od Bronholma in približno polovico manjši od otoka Oesla. Kakor sosedni otok je tudi Dagoe raven, samo da je bolj pogozden kakor Oesel, je pa tudi precej močvirnat. Naseljeni kraji so večinoma ob obali. Otok, na katerem živi okrog 60.000 Estoncev, je pripadal do lanskega leta njim in nazivali so ga Hiiumas. Most med otokom in celino tvori otok Worms, ki meri 88 km² in ki ga nazivajo Estonci Wormsi. Ta otok je povsem raven in še zdaj prebiva na njem 2.400 Švedov. Ti še se spominjajo, da je nekoč vladala temu prostoru Skandinavska kraljevina in da ga je skolonizirala skupaj z baltiškimi Nemci. Poleg tega živi na otoku Worms, ki je tudi v nemških rokah, kakih 100 Estoncev.

Pomembnejše industrije nima niti Dagoe niti Worms, tem večji je pa strategični pomen teh dveh otokov. Kdor ju ima v rokah, zapira dohod v finski zaliv. Razdalja med severnim robom otoka Dagoe in Hangoe, ki so ga dobili boljševiki lani od Fincev znaša samo 85 km.

Avtomobilske ceste v severni Franciji

Med svojim obiskom v Lille je francoski prometni minister Barthelot napovedal gradnjo modernih avtomobilskih cest v severni Franciji. Po ministrovih načrtih bi bila zvezana s tremi avtomobilskimi cestami severna Francija s Parizom, obenem bi pa imelo to cestno omrežje zvezo z nemškimi avtomobilskimi cestami preko Lütticha. Ena cesta je bila speljana preko St. Quentiena do Lütticha, druga iz Pariza do Lilla, tretja pa od Pariza do Calaisa. Iz Lütticha bi zgradili zvezo z nemškim cestnim omrežjem. Za gradnjo modernih avtomobilskih cest bo dala vlada na razpolago 4 milijarde frankov.

Druga avtomobilska vožnja

Tarife avtotaksijem v Istambulu so bile nedavno zvišane. Za eno tretjino z veljavnostjo od 4. oktobra so bile pa ponovno zvišane za 50%. To je dokaz naglega naraščanja cen v Turčiji.

PROKLETSTVO DEMANTA

67

Roman.

Da nisem vzbujal v Editi nobene groze, se je izkazalo v obravnavi proti meni, ko me kot priča ni obremenila. Spomnil sem se celo, da je odgovorila na vprašanje sodnika, kaj misli o meni: — Gospod Pipe je morda nepošten človek, toda priznati moram, da ima zlato srce.

Ženska, ki misli, da ima moški zlato srce, mu ne more nikoli zameriti nobenega greha.

Toda bilo je že dolgo, odkar sem bil zapustil Edito. Gotovo si je bila poiskala ta čas novega ljubčka, ker je sovražila osamljenost, na nesrečnega Edgarja Pipea je pa bila pozabila.

Srečal bi bil torej tekmeca, toda zdelo se mi je, da bi ga bil kaj lahko vrgel iz sedla, razen če je bil velik bogataš, kar se mi je pa zdelo malo verjetno.. Bilo je pa tudi možno, da bi srečal drugo Edito, zavoljo katere bi pozabil na prvo.

Sicer sem pa mislil zapustiti Anglijo in odpotovati v Indijo, kjer sem hotel prodati svoj demant bogatemu maharadži.

Te lepe načrte glede bodočnosti je pa zastirala ena senca — Manzana.

Ta dečko bi me bil lahko izsledil ob odhodu iz kaznilnice, se mi obesil na vrat in mi zastrupil življenje. Ker v obravnavi proti meni ni šlo za demant in ker pozneje noben list ni poročal, da so ga našli pri kaznencu v Readingu, je bil Manzana najbrž še vedno prepričan, da sem ga prodal in izkupiček skril. Tako bo gotovo s tem strašnim Billom Sharperjem znova poskusil prisiliti me k priznanju.

Sicer pa, kdo ve, da-li bi me Manzana, obupan nad svojim brezuspešnim prizadevanjem, ne ovadil francoski policiji? Moj zločin še ni bil pozabljen in gotovo bi me aretirali.

Toda na drugi strani je res, da bi mi bilo treba dokazati, da sem ukradel dragoceni demant. Toda kdo me je obtoževal? Manzana? Ena sama priča ni nobena priča.

Te mračne misli so znova vplivale na moje razpoloženje, da sem postal zopet mračen in potrt. Nikjer nisem mogel najti miru, razen če sem mislil na svečan novoletni dan, o katerem je govoril z menoj pastor.

Če bi imel srečo, da bi postal pri tej priliki deležen milosti znižanja kazni, bi bil rešen, kajti Manzana, ki je dobro vedel, da sem bil obsojen na pet let, bi me ob odhodu iz ječe ne izsledil.

V času, ko mi je bila potrebna vsa preudarnost, me je pa kot nalašč nadlegoval moj prijatelj Crafty, ki me je sleherni dan vprašal skozi steno:

— Kdaj bova pobegnila od tod? Ali kaj mislite na to?... Kolesa ne morem več poganjati. Če ne pobegneva iz te proklete ječe, bo kmalu po meni.

Skušal sem potolažiti ga in za nekaj dni se mi je to res posrečilo. Toda nesrečnež je vedno bolj silil vame z načrtom o pobegu.

— Požurite se! — mi je sporočal skozi steno. Jaz sem pripravljen na vse.

Tudi jaz sem bil pripravljen na vse... toda ne takoj. Pastor, ki je prihajal k meni trikrat v tednu, je neprestano mislil name in trdno se je zanašal na to, da mi bo izprosil pomilostitev glede na moje lepo vedenje in moje iskreno obžalovanje.

Ali sem mogel torej s poskusom o pobegu, ki bi se bil gotovo ponesrečiil, pokvariti vse pastorjevo prizadevanje? Ali naj bi tvegal nevarnost, da mi bo kazen podvojena in da bom pustil svoje kosti v Readingu, samo da bi držal Craftyju dano besedo? Toda ubogi Crafty je postajal nestrpen.

— Čujte, kaj torej?... je vpraševal. — Zagotavljam vas, da so moje moči pri kraju... Tu ne morem več vzdržati.

Nekaj dni je besno trkal na steno in zahteval moj odgovor, ki sem mu ga dal vedno nemudoma in ki je bil vedno enak: Potrpite... Ura rešitve je blizu. — Potem je pa trkanje na steno prenehalo in celica je utihnila.

Zvedel sem, da so Craftyja prenesli v bolnico.

Kaj zato, bo lahko vsaj nekaj tednov počival, sem si mislil.

Sicer mi je pa bilo še prav, da mi ni bilo treba več odgovarjati mu. Zdelo se mi je, da se je eden izmed paznikov, ki so ga klicali »račje oko« pogosto ustavljal na hodniku med Craftyjevo in mojo celico, nedvomno z namenom opazovati naju.

Nekega lepega dne bi naju bil zasačil in beležke o mojem lepem vedenju bi se bile znižale za nekaj točk, kar je bil način kaznovanja jetnikov, ki so pričakovali pomilostitve.

Novoletni dan se je bližal in to je bil čas, ko ni kazalo priporočati se tako slabo jetniški upravi.

V.

Ubogi Crafty!

Moja glavna skrb je bila zdaj, kako iznebiti se čevljev. Bil je že skrajni čas, da bi jih bil skril, ker se je bližal pregled postelj. Raztrgal sem torej čevlje s pomočjo zob, zvil podplate, tako da sem nekaj časa ležal na njih, potlej sem pa stlačil vse skupaj v nekakšno kroglo, ki sem jo vrgel med delom v odprtino jetniškega mlina.

Če bodo nekega dne ta sveženj našli, bodo mislili, da je to delo podgan, ki jih je toliko v Readingu.

Šlo je samo za moj demant.

Zavil sem ga v naprsnik svoje srajce in ga pritrdil s pomočjo nitk, iztrganih iz sandal. Bilo je malo verjetno, da bi ga kdo tam iskal.

Toda to je bilo samo začasno skrivališče, ker sem nameraval dvigniti eno desko poda in ga spraviti tja. To je pa zahtevalo več ur dela.

To me je nekoliko pomirilo, toda utrujenost se me je znova polaščala in tudi malodušje se me je znova lotevalo. Nekoč sem bil očividno omedlel, ker sem se zdramil ležeč na tleh z glavo blizu vrat. K sreči me pa ni opazil noben paznik.

Urejuje: Josip Zupančič — Za Narodno tiskarno: Fran Jeran — Za inseratni del lista: Oton Christof — Vsi v Ljubljani